

Orosz képmutatás

A román-orosz megnevezési szerződés ügye — Franciaország lépése a szerződés megkötése érdekében

Berlinből jelentik: Diplomáciai körökben általános érdeklődést váltott ki a lengyel-orosz szerződés parafálása, annál is inkább, mivel — mint ismeretes — Románia hasonló irányu tárgyalásai megszakadtak és azokat csak Genfben fogják folytatni. A Vossische Zeitung hosszasan foglalkozik a szerződés részleteivel és megállapítja, hogy az, ami a szerződésből lengyelrészről kimaradt, felette jellemző arra a francia nyomásra, amelyet a tárgyalások utolsó fázisában a lengyel delegációra gyakoroltak. A lap feltűnőnek tartja, hogy a lengyel követelések közül kimaradtak mindazok a pontok, amelyek adandó körülmények között, esetleg elmergesíthettek volna a német-orosz viszonyt. Ebből világosan kitűnik, hogy Franciaország, amely ezeknek a szerződéseknek értelmi szerzője volt, nyugalmat akar Keleten. A lap egyébként még a következőket írja:

Ghica külügyminiszter jelenleg Párisban tartózkodik, ahova — kormánykörök tudomása szerint — elhatározott fel fogással érkezett. Itt azonban megmagyarázták neki, hogy Franciaországnak egyáltalán nem érdeke, hogy Románia a szerződés megkötésére vonatkozó tárgyalásokat a végtelenségig kitolja. Ghica külügyminiszternek azt a tanácsot adták, hogy ne inakacsodjék a besszarábiai kérdés fél elintézése miatt, mivel a román-orosz szerződés megkötése elsősorban érdek, amelyért Franciaország áldozatot is hajlandó hozni. Értésére adták, hogy a román-orosz szerződés létre nem jötté esetén megindogna az egész keleti nyugalmi tervezet épülete, egyben felvilágosították a külügyminisztert, hogy ezért a fiascoért Románia nem viselheti a felelősséget.

Érdekes megemlíteni a Vossische Zeitung jelentésével kapcsolatban, hogy a párisi Intransigeant a most folyósított hárommilliárdos kölcsön és a rigai tárgyalások között összefüggést lát.

A lengyel-orosz és a lett-orosz megnevezési szerződéseket egyébként tegnap parafálták, a szerződések aláírásának időpontja azonban még bizonytalan. Ez csak akkor fog megtörténni, ha létrejön a román-orosz szerződés is. Így tehát a fenti szerződések parafálása egyelőre csak formalitás és életbeléptetésük a román-orosz szerződés perfektuálásától függ. A lengyel-orosz szerződés homályosan tárgyalja a lengyel határokat. Az északi, keleti, déli és délkeleti határokat precízen állapítja meg, azonban a nyugati határoknál kissé homályos a körülírás. Itt — bizonyára francia közbenjárásra — a lengyel korridor határai mintha függőben hagyná a fogalmazás.

Ez a szövegezés azonban inkább Oroszországnak kedvez, mint Németországnak, mivel esetleges támadás esetén Oroszország kényes szerepe igen sokáig kétséges maradhat. A szerződés kimondja a balti államok függetlenségét, azonban a lett ügyekbe való akár orosz, akár lengyel diplomáciai beavatkozást nem minősíti sem támadásnak, sem casus bellicusnak, csupán gazdasági szükségességnek. A szerződés szerint egyik államnak sincsen es a jövőben sem lehet olyan barátság, amely a másiknak ellensége; harmadik oldalról jövő támadás esetén egyik szerződő fél sem segíthet a támadót; támadás esetén a másik szerződő fél köteles a támadó féllel mindennemű kereskedelmi érintkezést megszakítani. A szerződés három évre szól, hat hónapi felmondással. A felmondás megnevezésénél a

Kormányváltozás előtt

ARGETOIANU kijelentette, hogy átveszi a kormányt

A pénzügyminiszter holnap Bucurestibe érkezik — „Románia Franciaországgal áll, vagy bukik” — Vaida-Voevod Károly király előtt — Ellentétek Averescu és Goga között

Királyi audienciára vonulnak fel az összes pártvezérek

Tegnap este Argetoianu pénzügyminiszter elhagyta Páris és Bucurestibe utazott. Távozása előtt nyilatkozott a sajtó képviselőinek és kijelentette, hogy európai útja során arra a megállapításra jutott, hogy a válság mindenütt igen nagy és hogy sehol sem tudott optimista impressziókat szerezni. Különösen nagy a depresszió Angliában és ott a szó szoros értelmében nem tudják, hogy mit hoz a holnap és a holnapután. Éppen ezért szükséges, hogy az európai államok közös gazdasági értekezletet tartsanak és azon beszélik meg a szanálás útjait, amelyek csakis egységesek lehetnek. Románia elsősorban mezőgazdasági ország és nagy öröme szolgál, hogy Károly király oly nagy megértést tanúsít a mezőgazdaság problémái iránt. Végül pedig Argetoianu kijelentette, hogy Románia Franciaországgal áll vagy bukik, de természetesen, hogy élni kíván.

Argetoianu pénzügyminiszter egyébként holnap érkezik haza külföldi utjáról. A pénzügyminiszter tegnap befejezte párisi tárgyalásait és tegnap délután 5 órakor aláírta a 100 millió frankos kölcsönről szóló szerződést, majd a Simplonmal azonnal elutazott. Argetoianu eredeti tervével ellentétben nem szakítja meg útját Bécsben és így csütörtökön délután érkezik meg Bucurestibe.

Itt említjük meg, hogy Maniu királyi audienciájával kapcsolatban a politikai életben különböző kombinációk terjedtek el. Bár az újságírók előtt Maniu kijelentette, hogy kihallgatása csupán informatív jellegű volt, egyes hírek szerint Maniu kihallgatása alkalmával sürgette a jelenlegi kormány lemondását. A politikai élet másik érdekessége, hogy Averescu marsall lapjában, az Indreptarea-ban leszó-

gezte, hogy nem hűve a koncentrációnak és abban az esetben, ha meghívást kapna a kormányalakításra, úgy azt elfogadná, de csak tisztán néppárti kormányt alakítana.

Vaida-Voevod Sándor ma délután jelent meg kihallgatáson a király előtt. Vaida és Maniu volt miniszterelnökök vaközminőség holnap térnek vissza Kolozsvárra. Maniu tegnap este és ma is hosszabb megbeszéléseket folytatott pártjának vezéréivel, Mihalacheval, Mironescuval, Madgearuval, Iulian és Popoviciu volt miniszterekkel, akikkel részletesen megbeszélte a nemzeti-parasztpárt jövőbeni taktikáját.

Duca és Goga csak a jövő héten kerülnek királyi kihallgatásra, míg Madgearu audienciáját már ki is tűzték héttőre, február elsejére.

A Viitorul szerint Goga tegnap és ma élénk tárgyalásokat folytatott a közte és Averescu között fennálló ellentétek ügyében, amelyek a jelen pillanatban annyira áthidalhatatlanoknak látszanak, hogy Goga állítólag elhatározta a néppártból való kilépését. A lap szerint Goga már néhány napon belül kilép a néppártból.

A francia sajtó különben élénken kommentálja a királynak a nemzeti egység kormányának megalakítására vonatkozó felhívását és kifejezést ad annak a reményének, hogy a királyi szövege termékeny talajra talált és Románia egységesen áll királyi mögött a mai nehéz időkben.

Itt írjuk meg, hogy Pompei, a Kamara elnöke külföldi utjáról csak a hét végén érkezik vissza. Távollétében Petre Topa, a Kamara elnöke állította össze az első ülés napirendjét, amelyen az uttörvény és más kis javaslatok szerepelnek.

Argetoianu csütörtökön átutazik az aradi állomáson

A belpolitika középpontjában különben a most folyó királyi kihallgatások állanak. Vaida-Voevod ma délután egy órás kihallgatáson jelent meg a király előtt. Az Adeverul ezzel kapcsolatosan megállapítja, hogy sem Maniu, sem Vaida kihallgatása nem lehetett magánjellegű. Egészen bizonyos, hogy a királyi kihallgatáson szóba került a nemzeti-parasztpárt magatartása is. Ilyen kérdésben Maniu csak mint a párt vezető nyilatkozhatott és az uralkodó is nyilván annak tekintte Maniut, aki azzal magyarázhatta ki magát, hogy ő nem lépett ki a nemzeti-parasztpártból, csak az elnöki tisztéről mondott le. Valószínű, hogy az uralkodó megismételte különösen Maniu előtt, a nemzeti együttműködésre vonatkozó felhívását, mire Maniu nem válaszolhatott egyebet, minthogy kész az ország rendelkezésére bocsátani magát és politikai eszközeit.

A lap a kibontakozás irányát a következőkben jelöli meg: a parlament feloszlatása, új koalíciós kormány, amely a választásokat is levezetné a szabad választások alapján. Szük-

szerződés automatikusan két évre hosszabbítódik meg.

A Viitorul tovább foglalkozik az orosz megnevezési szerződés ügyével és megállapítja, hogy az orosz képmutatás eléggé ismert nemcsak nálunk, hanem a külföld közvéleménye előtt is, amely nagyon jól tudja,

ség lenne a választótörvény módosítására, amit a jelenlegi kormánypárt sem ellenez.

Késő éjszaka érkezett jelentések szerint Argetoianu érdekes nyilatkozatot tett elutazása előtt a párisi újságírók előtt. Kijelentette, hogy az országba való visszatérése után rövidesen ő veszi át a kormányzást és kormányával június végéig marad uralkodón. Ekkor általános választások lesznek amelynek nyomán parlamentáris kormány alakul és erre vár majd a súlyos belpolitikai és külpolitikai problémák megoldása.

Argetoianu pénzügyminiszter csütörtökön hajnalban 5 órakor az Orient-Expresszel Bucuresti felé tartva átutazik az aradi állomáson. Érdekes megemlíteni, hogy az eredeti terv szerint Argetoianu csak szombaton tért volna vissza az országba, de ugylátszik, hogy a bucuresti-i politika forrongó eseményei arra készítették a pénzügyminisztert, hogy eredeti elhatározását megváltoztatva, két nappal hamarabb térjen vissza Bucurestibe.

hogyan Romániának nem sikerül Oroszországgal megnevezési szerződést kötni, akkor ebben Románia semmiesetre sem hibás, mert Románia nem fogja megtámadni Oroszországot, még ha nincsen is megnevezési szerződése, viszont az ellenkezőjéről senki sincs meggyőződve.

Lemondott az osztrák kormány

Miklas elnök újból Buresch kancellárt bizta meg a kormányalakítással — A kancellár nyilatkozik lemondásának okáról — A nagy-német párt Schober külügy-miniszterségét követeli

Bécsből jelentik: Az esti órákban érkezett jelentések szerint, az osztrák kormány lemondott. Buresch kancellár a lemondást a délután folyamán beszélte meg miniszterterátsaival és azt az ülés után rögtön bejelentették Miklas elnöknek. Miklas elnök tudomásul vette a lemondást, majd újból Buresch kancellárt bizta meg kormányalakítással. A kancellár, miután eltávozott Miklas köztársasági elnöktől, azonnal összehívta a különböző pártok vezetőit, akikkel az új kormány összeállítására vonatkozólag folytatott beható tárgyalásokat. Buresch kancellár a sajtónak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy a tiroli és a karinthiai keresztényszocialista párt magatartása miatt mondott le. Ugyancsak bécsi jelentések arról számolnak be, hogy az ausztriai nagy-német párt attól teszi függővé a kormányban való részvételét, hogy Schober lesz-e a külügyminiszter.

Buresch dr. visszalépésének oka parlamenti körök véleménye szerint is, a tiroli és a

karintiai keresztényszocialisták magatartására vezethető vissza. Ezek a pártfrakciók ugyanis nem akarják további támogatásukban részesíteni a kormányt. Buresch elhatározásához hozzájárult a kormány parlamenti csoportja és a nagy-németek közötti egyenlenség is.

Ma este a keresztényszocialista klubban Buresch beszámolót tartott lemondásának okairól. A keresztényszocialista klubban örömmel fogadták Buresch újabb megbízatását és annak az óhajuknak adtak kifejezést, hogy minél hamarabb megalakíthassa új kormányát.

Az ausztriai nagy-német párt Buresch dr. szövetségi kancellárral folytatott megbeszélése után, a párt felhivatalos jelentést adott ki, amelyben bejelentik, hogy Buresch kancellár felkérte a Nemzeti Gazdasági Blokkot, hogy lépjen be az új kormányba. A gazdasági blokk vezetősége válaszában kijelentette, hogy nincs abban a helyzetben, hogy a kormányban részt vegyen.

Uj világháborút vár Japán

Reméli, hogy martalékává lesz Európa

A kínai külügyminiszter feltűnő keltő kijelentése — A sanghai-i japán főkonzul ultimátuma — Lövészárkok Sanghai uccáin

Londonból jelentik: A sanghai-i japán főkonzul ma ultimátumot adott át a város főpolgármesterének, amelyben kéri, hogy rövid időn belül adjon választ a japán kivánságokra. Az ultimátum határideje csütörtök délután hat óra. Hír szerint a kínai hatóságok elhatározták, hogy a japánok minden kivánságát teljesítik és állítólag már utasították is volna a kínai közbiztonsági hivatalt, hogy minden japánellenes szövetséget szlassanak fel.

Biztos forrásból származó hír szerint a kínai excsászár arra kérte a kínai főkonzult, hogy hosszabbítsa meg a válaszadásra kitűzött időt és megígérte, hogy mindent el fog követni, hogy teljes mértékben eleget tegyenek a ja-

pán követeléseknek. A japán konzul erre azt válaszolta, hogy az excsászár kivánságát közzölni fogja a kormánnyal.

Sanghaiban egyébként arra a hirre, hogy a város felé japán hadiflotta közeledik, óriási izgalom keletkezett. A városban tartózkodó mintegy 15 ezer kínai katona erős védelmi rendszabályokat fogánatosít, amennyiben *Sanghai uccáin mindenütt árkokat ásna és az összes főbb utvonulakon drótakadályokat feszítenek ki.*

Washingtoni hírek szerint Stimson külügyi államtitkár el van határozva rá, hogy a Sanghaiban levő amerikaiak jogait mindenképpen megvédi.

Szomorú szerelmi regény

Pap és egy magyar történelmi előkelőség unokája.

Uj pap került a plébániára. Magastermetű, szélesvállu, hullámos fekete hajjal és szelid, kék szemekkel. A hívők csodálkozva nézték. S amikor az első szentbeszédet mondotta, megrendülve hallgatta mindenki.

Hangja mint az orgonazugás töltötte be a templomot, hatalmába kerítve a szíveket és egy fiatal, szőke leány könnyezve borult az imádsámolyra.

A leány — Jenney Laura — Istenfő, tej-kintélyes szülők gyermeke volt. Gondterhes és féltő szeretettel nevelték s a mélyen vallásos leány kiskorától kezdve buzgó templomjáró volt. Apáca szeretett volna lenni, de szülei szeliden lebeszéltek erről. Amikor az új pap elfoglalta hivatalát, Laura viselkedése egyre fokozódó nyugalanságot árukt el.

Majdnem hetenként győnt a fiatal pap előtt. A fiatal pap meleg szavakkal támogatta.

Minden erejével küzdött feltörő érzései ellen, de eredménytelenül. És egy őszi este, amikor a véletlen a Rózsadombon összehozta őket, bevallotta szerelmét a leánynak.

Aztán megindult a tervezgetés. A pap — hívjuk őt Monostory Lászlónak — elmondotta, hogy özvegy édesanyja vidéken élő dugzag asszony s ha leveti a reverendát, nyugodtan, gond nélkül élhetnek, amíg ő valamilyen elhelyezkedést talál. Hogy akadályok is felmerülhetnek, arra nem is gondoltak. A fiatalság optimista. Pedig ezek az akadályok csakhamar durván belevágtak terveikbe.

A szülők megdöbbenve értesültek gyermekük szándékáról s különösen László édes-

anyját valósággal a kétségbeesésbe döntötte fiának eltévelyedése. De kérés, könyörgés, fenyegetés, mind hasztalan volt. A fiatalok rendkívüli szívóssággal vitték keresztül akarataikat s miután László egyházi hatóságánál elintézte kilépését, titokban megtartották az esküvőt. A szülők állták a harcot s kitagadták gyermekeiket.

László nem hátrált meg. Megtakarított pénzükön szerény butorozott szobát bérelt s összehozott fogakkal indult neki a pénzkérésnek. A szerencse pedig rámosolygott egy — noolvan pengős állás képében.

Leghamarabb a férfi édesanyja értesült a fiatalok nélkülözéseiről s egész haditervet dolgozott ki fia visszahódítására.

Főhadiszállását Budapesten állította fel s előzetes információszerzés után valóságos rajtaütésszerűen lepte meg egy izben hivatalból hazatérő fiát, aki a találkozás elől nem tudott kitérni.

Aztán az érvek egész fegyvertárával támadt neki, igyekezvén rábeszélni őt arra, hogy váljon el feleségétől. László riadtan védekezett. Az *anya nem tágitott; újból és újból megismételte az ostromot, de a vergődő ember ellenállásán minden igyekezete megtört.*

Az özvegy most taktikát változtatott. László távollétében Laurát kereste fel. Órák hosszat ecsetelte előtte könnyelmű lépésének következményeit, beszélt saját magáról, akit fia házassága majdnem sirba vitt, beszélt a bánatról, amit Laura a szüleinek okozott s beszélt magának Laurának elhibázott életéről, aki a szülei ház meglehetesen kegyetlen után egy rideg hónaposzobában kénytelen leélni viruló fiatalságát, nyomorogva, éhséggel küzdve, a

Botrány a francia kamarában

Tiltakozás Csehszlovákia 600 millió kölcsöne ellen. — Franciaország fél a cseh ipar konkurenciájától — Nagy vihar a képviselőház mai ülésén. — „Hitler uralmát várja a francia jobboldal”.

Párisból jelentik: A Kamara ma délutáni ülésén a választójog vitája során *Monnet* szocialista képviselő tiltakozott az ellen, hogy a többség a választások májusra való elhalasztását akarja. A jobboldal fél — mondotta a szocialista képviselő — hogy a választások a baloldal győzelmével végződnek, ha azt a német elnökválasztások előtt tartják meg. A képviselő szerint sokan remélik, hogy *Hitler* győz.

— *Őnök között is nagyon sokan vannak, akik óhajtják, hogy Németországban szélsőséges politika uralja a helyzetet.*

Amikor a szocialista képviselőnek ez a kijelentése elhangzott, a Kamarában nagy zaj támadt. Mindenfelől hangos hurrogatások és közbekiáltások hangzottak és az elnök minden intervenciója a rend helyreállításának érdekében hiábavalónak bizonyult. Mintegy 10 pernyi óriási zaj után az elnök kénytelen volt az ülést felfüggeszteni.

Ugyancsak a Kamara mai ülésén a pénzügyminiszter bejelentette a Csehszlovákiának adandó 600 millió frankos kölcsönt. Hivatkozott arra, hogy a francia kormány Magyarországnak és Jugoszláviának is adott hasonló kölcsönöket. Csehszlovákia pénzügyi helyzete kedvező — mondotta a pénzügyminiszter — és Franciaországnak meg van a kellő garanciája arra nézve, hogy a 600 millió frankot 5 éven belül visszafizessék.

Meyer képviselő egyébként közölte a pénzügyminiszterrel, hogy legközelebb a Kamarában kérdőre fogja vonni a kormányt a Csehszlovákiának nyújtandó 600 millió kölcsön ügyében, mivel tudomása szerint Csehszlovákia a Bata cipőgyárak támogatására akarja fordítani ezt az összeget. A cseh ipar már amugyis veszedelmes konkurenciát jelent a francia iparnak, aminek következtében Franciaországban emelkedik a munkanélküliek száma.

jobb jövő minden reménye nélkül. A fiatal asszony zokogva hallgatta s az özvegy megérezte, hogy nyert ügye van.

— Gondolkozz a dolgon, Laura, mérlegeld magadban azt, amit elmondottam s ne szólj erről egyelőre Lacinak... A megélheteséről pedig én gondoskodom — tette hozzá nyomatékkal.

Amikor László este hazajött, Laura valóban elhallgatta előtte ezt a látogatást. Másnap az özvegy újból felkereste és most már részletes ajánlattal állott elő:

— Nézd Laura, én ünnepélyesen kötelezem magamat, hogyha elváltasz fiamtól, havonként ötszáz pengő tartásdíjat fizetek neked s magamra vállalom, hogy kibékitlek szüleidet. Légy okos, Laura, romantika csak a regényekben az, az élet rideg és józan.

Rövid lelkítusa után Laura megadta magát és másnap Laura külön költözött s rögtön megkapta anyósától az első ötszáz pengőt. Az özvegy pedig tovább tört kitűzött célja felé s illetékes helyen végül is ígéretet kapott, hogy fia újból felveheti a reverendát.

Most újjongva kereste fel a fiát: még egy utolsó roham és megnyerte a csatát. De a csapás, amit szívére kapott, minden eddigit felül írt. Fia ezekkel a szavakkal fogadta:

— Ne íradjon édesanyám, időközben újra megnősültem. Elvettem egy leányt csak azért, mert a másiktól elválasztott!

Az özvegy testben, lélekben összetörve hagyta el megint Budapestet s ettől az időtől kezdve megszűntette volt menyé támogatását is.

És még egy mondat: Laura nagyapja a legérdekesebb történelmi nevek egyike...

Csodálatos módon menekült meg a halálból egy fiatal aradi orvos

Az elsötétített Röntgen-laboratóriumban a földre sujtotta a magasfeszültségű, elszabadult elektromos áram dr. Demeter Jenőt, a városi tudószanatórium röntgenológusát — Megölte volna az áram, ha a szokatlan túlterhelés ki nem vágja a biztosítékot — Hogyan történt a rendkívüli szerencsétlenség..?

A kórház igazgatósága fokozott elővigyázatossági rendszabályokat léptet életbe a Röntgen-osztályon

Nemes emberbaráti hivatásának gyakorlása közben szerencsétlen véletlen folytán halálos veszedelemben került egy aradi fiatal orvos, amelyből csupán a csodával határos módon menekült meg. A rendkívüli körülmények összetalálkozása csupán a legritkább esetben idéz elő hasonló életveszélyes szerencsétlenségeket, de még ritkább alkalommal menekül meg közülük aránylag olyan könnyen az áldozat, mint ahogyan a fiatal aradi kórházi orvosnak sikerült megmenekülnie az elektromos haláltól. Az Aradi Közlöny munkatársa az alábbiakban számol be a csodálatos szerencsével végződött szerencsétlenségről:

A szerencsétlenség előzményei

Dr. Demeter Jenő, a történet szenvedő hőse, egy félévvel ezelőtt került Aradra Désről, ahol az egyik állami kórházban működött. Az egészségügyi miniszterium a saját kérelmére adott módot számára, hogy nagyobb városban gyakorolhassa tudását. Demeter dr. a városi tudószanatóriumban helyezkedett el, ahol a szanatórium igazgató-főorvosa, dr. Siarteu Pál a szokásos teendőin kívül a szanatórium Röntgen-osztályának a vezetését is rábizta a kitünően képzett fiatal orvosra. Demeter dr. pompásan sikerült felvételeivel vivta ki feletteseivel meglegedését és maga is nagy ambícióval látott hozzá, hogy a tudósbetegek gyógyítása szempontjából oly nagyfontosságú Röntgen-osztályt minél intenzívebben foglalkoztassa.

A tudószanatórium Röntgen-osztályának egyik büszkesége a legmodernebb apparátusú Röntgen-készülék, amely egy aránylag kis helyiségben nyert elhelyezést a pavillon-rendsze-

gummekeztvűekkel és ólomköténnel felszerelten irányítja a nagyfeszültségű hullámokat, nehogy a láthatatlan sugarak égési sebeket okozhassanak. Minden óvatossági rendszabály ellenére is azonban történhetnek balesetek, hiszen egy nagyforgalmú kórházban, ahol a takarítótól kezdve az ápolónőig mindenki a kényes apparátus közelébe kerülhet, könnyen támadhatnak olyan elszigetelési hiányosságok akár a vezetékeknél, akár a készülékben, amelyek jelenlétére csak akkor lehet rájönni, amikor már a baleset bekövetkezett.

Igy történt most is. A kezelőorvos, aki éppen a megfelelő erősségű áramkör bekapcsolásához látott hozzá, a szokásos módon elsötétített helyiségben tulajdonképpen ma sem tudja, hogyan következett be a szerencsétlenség. A kapcsolótáblához lépett, amely csupán egy-két lépésnyire állott a fémhuzalokkal felszerelt apparátushoz, amidőn úgy érezte, hogy szabad „áram-mezőhöz” ér. De még mielőtt tudatába jutott volna a felismerésnek, máris

megfogta a kapcsolótábla egyik fogantyúját, amelyből az érintés nyomán hatalmas napfény, kékés-zöld elektromos szikra pattant ki, amely pillanatok alatt átjárta testét. A több ezer voltos, magasfeszültségű áram hatalmas és váratlan ütésétől megtántorodva az orvos a sötét szobában a kapcsolótáblára esett, majd onnan eszméletlenül a földre zuhant.

A rettenetes erejű áram egyik szikrája zezugos égési sebeket ejtett a homloka jobb részén, míg a kapcsolótábla fémrészeivel érintkezésbe került jobbkeze súlyosan összeégett.

A szerencsétlenség bekövetkezésének pillanatában a Röntgen-szobában csupán csak egy halványfényű kis vörös körte égett. A nagyfeszültségű áram kirobbanása oly rövid idő alatt játszódott le, hogy az ápolónők csupán az eszméletlen orvos zuhanására figyeltek fel. Megriadva állottak a Röntgen-laboratórium szobájának ajtajában, de senki sem mert közeledni az orvos élettelenül heverő teste felé, mert nyilvánvaló volt, hogy

lanatában a Röntgen-szobában csupán csak egy halványfényű kis vörös körte égett. A nagyfeszültségű áram kirobbanása oly rövid idő alatt játszódott le, hogy az ápolónők csupán az eszméletlen orvos zuhanására figyeltek fel. Megriadva állottak a Röntgen-laboratórium szobájának ajtajában, de senki sem mert közeledni az orvos élettelenül heverő teste felé, mert nyilvánvaló volt, hogy

még mindig összeköttetésben áll a titokzatos módon elszabadult magasfeszültségű elektromos árammal, tehát hasonló módon jár az, aki megérinti.

Pár másodperc játszódott le így, ebben a tragikusan dermedt mozdulatlanságban. Mindenki előtt már-már bizonyossá vált a tudat: az orvost menthetetlenül megölte az áram! Kiszabadítására pillanatnyilag gondolni sem lehetett, mivel teste éppen ott feküdt, azon a másfél-lépésnyi területen, amely a Röntgen-apparátus és a kapcsoló-asztalka között volt.

Övintézkedések a jövőre nézve

És ekkor következett be a csoda, amely megmentette Demeter Jenő dr. életét.

A szabadonhagyott áram túlterheltsége kékesen lobbanó fény kíséretében

kiverte az áramkör biztosítékját.

Az elektromos kapcsolat megszakadt és megszűnt az áram bénító hatása. A szerencsés fordulat bekövetkezésének felismerése után az ápolónők és szolák óvatosan kihúzták az orvos élettelennek látszó, vérző homloku testét a komplikált készülékek közül és azonnal ápolás alá vették. Ugylátszik, hogy kevés volt a terhelt áram-körrel került kapcsolatba csupán a magas Ampère-számú áram ütése kábította el dr. Demeter Jenőt, aki fájdalmas égési sebei ellenére is az élesztési kísérletek után esakhamar magához tért. A jobbkezen kapott égési sebet leszámítva az elektromos szikra a homlokán hagyta zezugos vonalának nyomát, körülbelül 15 centiméter hosszúságban, három centiméternyire mindkét szemétől. Ha ez a három centiméter különbség nincs,

az áram feltétlenül kitérte a fiatal orvos mindkét szemét...

Csodálatos megmenekülése után dr. Demeter Jenőt kollégái vették kezelés alá. Szervezetét a rendkívüli megpróbáltatás nem vette túlságosan igénybe, csupán aludni nem tud még, de idegfeszültsége is már enged. Értesüléseink szerint a tudószanatórium igazgatósága megtesz minden óvintézkedést, hogy hasonló szerencsétlenség többé még véletlenül se fordulhasson elő. A Röntgen-szoba padlóját vastag linoleum-szőnyeggel borították be, amely tudnivaló módon kiváló szigetelő-anyag, ezenfelül pedig a kapcsolótábla asztalkáját eltávolították a Röntgen-készülék mellől, hogy az esetleges szabad áram-interferenciák ne okozhassanak semmiféle bonyodalmat. (-ab.)

Isteni! — a világ minden részében csak ennyi volt a

Vihar a Montblank felett

című kulturrépgnek a kritikája, mert ennél a filmnél fenségesebbet, minden jelenetében hatalmasabbat még nem produkált a rendezői ötlet. Ezt a képet azoknak a kívánságára hoztuk vissza, akik már látták!

SELECT.

Premier!

SELECT.

ri kórház egyik épületében. Vasárnap délután — szolgálatos lévén — ugyancsak ezen az osztályon foglalatostkodott Demeter Jenő dr., aki egy kórházi betegről kívánt az általánosan ismert módon Röntgen-felvételt készíteni és ehhez tette meg a szokásos előkészületeket.

A több ezer voltos áram ereje

A történet megértéséhez tudnunk kell, hogy a nagy elektromos készültségű vezetékkel ellátott, drága tudományos apparátus a tudószanatóriumban oly módon nyert elhelyezést, hogy — a szoba kicsinyisége miatt — az apparátus kis, közel egy méter magasságú kapcsolótábláját csaknem közvetlenül a készülék mellett állították fel. Ez a módszer praktikus, mivel a kezelőorvosnak pontosan a kezéigvébe esik a kapcsolótábla minden egyes gombja és fogantyúja, de igen ritka esetben azért válhatik veszedelmissé, mert a nagyfeszültségű elektromos áram esetleg szigetelési hibák következtében könnyen „kiszülhet” és ekkor a nagyfeszültségű elektromos szikra természetesen súlyos égési sebeket, esetleg halált is okozhat. Ezért igen gyakran olyképen szerelik fel a Röntgen-apparátust, hogy a kapcsolótáblát — amelyben a nagyfeszültségű vezetékek összekötnek — a szoba egyik távoli sarkában állítják fel és ha még kiálkozik rá, külön szigetelőfálal is elválasztják a tulajdonképeni apparátustól. A kezelőorvos így is természetesen

Newyork, Cskágó felső tizezrét, Sanghal, Honoluiu förtelmes lebujaít mutatja be az

Alkohol, Opium, Morium

című szenzációs korkép, melynek főszerepeit Janet Gaynor, Charles Farrel — Hollywood legdédélgetettebb művészei alakítják.

CENTRAL.

Premier!

CENTRAL.

Hétszáz ezer lej kártérítést követel Zselénszky Róbert gróftól egyik alkalmazottja

szünetelt baleset következtében — A bíróság új tanr. kihallgatását rendelte el

Az aradi törvényszékhez keresetet adott be Nagy István, a gróf Zselénszky uradalom alkalmazottja, amelyben az uradalom igazgatójától, illetve gróf Zselénszky Róbertől 740 ezer lej kártérítést kér. A kereset adatai szerint Nagy István 1924-ben, mint az uradalom alkalmazottja, az egyik uradalmi épületen munkálatokat végzett. Munkaközben a tetőről leesett egy gerenda, amely Nagy István lábára esett és azt eltörte. A szerencsétlenül járt munkást kórházba szállították, azonban a szenvedett sérülések következtében munkaképessége erősen csökkent. Nagy István keresetében azzal érvelt, hogy a baleset mint az uradalom alkalmazottját érte, tehát kártérítést is

az urad. lom tartozik neki fizetni. Az összeget nyolc évre visszamenőleg, napi száz lejjel számítva kérte megítélni.

Az aradi törvényszék ma tartotta ebben az ügyben a főtárgyalást, amelyen az uradalom, illetve gróf Zselénszky Róbert képviselőjében megjelent az uradalom jogtanácsosa, aki azzal érvelt Nagy István keresetével szemben, hogy bár az uradalom munkása volt a baleset alkalmával, azonban a tetőjavításra senkiről sem kapott utasítást és azt saját elhatározása alapján akarta csinálni. Mivel a baleset ilymódon saját hibájából következett be, tehát az uradalom kártérítést nem köteles fizetni. A tárgyalást tanjubilgatások végett elhalasztották.

A százesztendős aradi Polgári Jótékony Egyesület

A nagymultu egyesület február 2-án üli száz-

éves jubileumát — Az egyesület változatos története — Az egykori „Garasos Egylet” — Hetenként egy garas tagságdíj

Az aradi Polgári Jótékony Egyesület elérkezett fennállásának 100 esztendősi jubileumához. Aradváros társadalma őszinte érdeklődéssel figyelte minden időben és figyelni ma is ennek az érdemes, régi és a polgárok jólétét, az emberszeretet, irgalmasság szent eszméit szolgáló egyesületnek áldásos működését, éppen ezért ünnepet jelent az a nap, amikor a Polgári Jótékony Egyesület fennállásának centenáriumát ünnepli.

A Polgári Jótékony Egyesület lelkes megalapítója Markovics Ignác nevű kereskedő volt. Egy hideg téli napon, 1831. február másodikán jöttek össze azok a férfiak, akik akkor Arad polgárságának színe-javát képviselték és Markovits Ignác indítványára megalakították előbb a „Garasos Egylet”-et, amelyből később a Polgári Jótékony Egyesület megalapítása sarjadt. A szabadságharcot megelőző évekig, Arad előkelő társadalma is felkarolta ezt a jótékony intézményt. Az első három évben 245 tagja volt már az egyesületnek, vagyona pedig 1518 forintot és 15 garast tett ki. Az első vagyonkimutatás az 1834-ik évben jelent meg, amelynek hiányos adatai szerint, a tagok hetenként egy garas tagsági díjat fizettek. Az egyesület felügyeletét ebben az évben Aradváros tanácsa látta el. Az első segélyt Markovits Katalin özvegyasszony kapta, még pedig 20 forintot és 50 krajcárt havonta.

Az első közgyűlés

Az első érdemes közgyűlést 1851-ben tartották meg, a husz éves fennállás alkalmával. Az egyesület vagyona ekkor már 15.085 forint volt. Heim Domokos akkori polgármestert választották meg ezen a közgyűlésen egyhangú lelkesedéssel választmányi elnökké. Heim Domokos azután értékes reformokat vezetett be, amelyek fellendítették az egyesület jótékonyági működését. Heim Domokos halála után Andrényi Károlyt, a jelenlegi országos hírvaskereskedés megalapítóját választották meg elnökké. A vezetőség Andrényi Károlyval az élén, hatalmas munkálkodást fejtett ki és a választmány új alapszabályokat dolgozott ki, melyeket az akkori magyar kormány jóvá is hagyott.

A legnevezetesebb momentum az egyesület életében az volt, amidőn 1875. augusztus 21-én felavatták az egyesület menházát. Salacz Gyula akkori polgármester, Urbányi János

Az aradi Podgoria-cég sikkasztással vádolt meg egy arad-megyei gazdát

A tárgyaláson csak a vádolt jelent meg, akit felmentettek a vád alól

Az aradi Podgoria szeszkereskedő-cég bűnvádi feljelentést tett Gligor Eftimiu kishalmágyi gazda ellen, aki állítólag a cégtől harmincezer lej sikkasztott el. A feljelentés adatai szerint, a Podgoria-cég szilvavásárlással bizta meg a gazdát, aki azonban a pénz ellenértékét nem szállította le, sőt az átadott összeggel sem számolt el. A törvényszék ma délelőtt tartotta ebben az ügyben a főtárgyalást, amelyen azonban csak a vádolt gazda jelent meg, míg a feljelentő, Podgoria-cég jogi képviselőjét sem küldötte el a tárgyalásra.

A sikkasztással vádolt gazda azzal védekezett, hogy a pénzt valóban átvette a cégtől és azon szilvát vásárolt, amelyet a megállapodások értelmében ki is főzött szilvapálinkának. Mielőtt azonban a pálinkát leszállíthatta volna, az adóhivatal közegei a cég régebbi tartozása fejében, lefoglalták a pálinkát, a követelés erejéig. Azt a mennyiséget, ami fennmaradt, eladta azonban ehhez joga volt, mert a cég tulajdonát képező mennyiség zár alá volt véve.

A védekezést a bíróság elfogadta és Gligor Eftimiuat felmentette a vád alól.

nos főkapitány és id. Andrényi Károly egyesületi elnök vezették a felavató ünnepségeket. Andrényi Károly mondotta a felavató beszédet, végül Salacz Gyula polgármester örömeinek adott kifejezést az intézmény létrejöttéről. 1890-ben Andrényi Károly, magas korára való tekintettel, az elnöki tisztségről lemondott, helyét Kristyóry alelnök töltötte be, azonban Andrényit megválasztották örökös tiszteletbeli elnökké, alelnök pedig Sarlot Domokos lett. Az egyesület vagyona ebben az esztendőben 58.374 forintba emelkedett.

Kristyóry Zsigmond néhány év múlva szintén lemondott és helyébe Sarlot Domokos főkapitányt választották meg. Az 1901. évi jelentés több nemes és jelentős alapítványról ad számot. Neuman Ede gyáros örökösei 2000 korona névértékű záloglevél ajándékozásával, Neuman Ede-alapítványt tettek. Wimmer Erzsébet 30.000 koronát hagyott végrendeletében az egyesület javára, Balkányi Dezső-alapítvány címen. Az egyesület vagyona 1912. évig 52.820 koronára emelkedett. A következő évben az alapítvány kezelése a Polgári Jótékony Nőegyletnek került, mely életre keltette az özvegyasszonyok menházát, a Purgiy Lajosné-uccában.

Az egyesület lelke, vezérlő szelleme, Sarlot Domokos, 1915-ben költözött el az élők sorából. Helyébe Kovács Vincét választották meg, az addigi alelnököt, elnökké pedig Steigerwald Alajost. De egyéb veszteségek is érték ebben az évben az egyesületet. Dr. Kádebó János, aki 30 évig kezelte lelkiismeretesen az egyesület betegeit, Salacz Gyula nyug.

A. A. C.

táncos teastély

a Központban

január 30-án.

polgármester, Virág Lajos városi főmérnök, Glück Károly ipartestületi elnök.

A legutóbbi tíz esztendő kiemelkedő eseményei a temetkezési csoport megalakulása, melynek elnöke Kneffel Lajos lett, majd Zabb Istvánnak ügyvezető elnökké való választása. Zabb István jelenleg is az egyesület élén fejt ki értékes tevékenységet. Neki, valamint Cotioiu Romulus dr. egyesületi ügyészeknek köszönhető, hogy a minisztérium 1927-ben az egyesület jogi személyiségét elismerte. Parecz Béla dr.-t 1928-ban választották meg az egyesület elnökévé, azonban rövid idő múlva leköszönt tisztségéről és ekkor Müller József jelenlegi elnököt választották meg.

Diszkozyűlés a városházán

A Polgári Jótékony Egyesület jelenleg is megfeszített munkálkodást fejt ki a növekvő nyomor ellen. Talán soha sem volt a százesztendő alatt olyan szükség az egyesület lelkes katonáinak jótékony munkájára mint napjainkban és soha sem volt olyan nehéz a küzdelem, mint ma. A Polgári Jótékony Egyesület éppen a legalkalmasabb viszonyok között tartja centenáriumát akkor, amikor működése a legerősebb jogosultságot nyert. A Polgári Jótékony Egyesület diszkozyűlése február 2-án délelőtt fél 12 órakor lesz a városháza közgyűlési termében.

Ponty
ÉLŐHAL kapható
Harcsa

45
Neuländer fűszerüzletében,
70

Andrényi-cég és Daeta kávéház között.

Teljes a bizonytalanság a levelezőlapok felülbélyegzése körül

Egyik aradi hatóság sem kapott utasítást a rendelet végrehajtására

A pénzügyminisztérium a közelmúltban rendeletet adott ki, amelynek értelmében a képeslevelező-lapok február 28-tól kezdve az ugynevezett timbru cultural-al kerülhetnek csak forgalomba. Illetve ezzel a bélyeggel ellátott levelező-lapokat szabad árusítani a rendeletben megjelölt naptól kezdve. A rendelet egyben megállapítja azt is, hogy a képeslevelező-lapok ezentul állami monopóliumot képeznek és azokat más, mint az állam, nem állíthatja elő.

A rendelet érthető feltűnést keltett különösen a papirkereskedők és a dohány tőzsdések körében, mint akik elsősorban foglalkoznak levelező-lapok árusításával. Azonban, mint a legtöbb rendeletnél, a levelező-lapok felülbélyegzésénél is a legnagyobb bizonytalanság uralkodott és senki sem tudta, hogy mi az eljárás a további árusításra vonatkozólag. Kérdést intéztünk a pénzügyigazgatósághoz, ahol azonban azt a felvilágosítást adták, hogy a levelező-lapok ügye nem tartozik a pénzügyigazgatóság hatáskörébe. Minden valószínűség szerint a postafőnökség tud valami közelebbi felvilágosítást adni.

Pop Victor aradi postafőnök kijelentette, hogy rendeletet nem kapott a levelező-lapok felülbélyegzésével kapcsolatban. A postának csupán az a feladata, hogy ellenőrizze, a továbbításra feladott lapok kellően vannak-e felülbélyegve. Értesülése szerint azonban minden levelezőlap-árus köteles a raktáron levő készletét Bucurestibe küldeni a timbru cultural-al való lebélyegzés céljából, ahonnan azután ismét visszaküldik címére a már lebélyegzett és forgalomba hozható lapokat. A

helyzet tehát egyelőre az, hogy egyik aradi hatóság sem tud semmi biztosat a lebélyegzésre vonatkozólag. A bizonyos csupán csak az, hogy a rendeletet kibocsátották anélkül, hogy annak pontos végrehajtásáról is gondoskodott volna az illetékes kibocsátó hatóság.

Ismét negyvenegy autó hajtási engedélyét adták vissza az aradi rendőrségen

A megszigorított adótörvény nem várt visszahatása

Az általános gazdasági helyzetre rendkívül jellemző, hogy a pénzügyigazgatóság kimutatása szerint, az elmúlt évben és ennek az évnek első két hetében, közel hatszáz autót állítottak le Aradon. A leállítás egyben azt is jelenti, hogy az autót kivonták a forgalomból és azt tulajdonosa nem használja és utána adót nem fizet. Sokban hozzájárul ehhez az új adótörvényben kilátásba helyezett látszatadó, amely az autótartást külön luxusnak minősíti és az autótulajdonos adójának megállapításánál külön hatvanezer lej adóalapot jelent.

Az aradi rendőrség autóügyosztályánál a mai napon 41 autó hajtási engedélyét adták vissza, ami azt jelenti, hogy ismét ennyi a leállított kocsi száma, amelyek után a tulajdonosok már nem fizetnek adót. Az adótörvények ilyen irányban történt megszigorítása tehát azt eredményezte, hogy az állam jövedelme csökkenést fog mutatni az autók után fizetett adókkal kapcsolatban.

Váratlan fordulat

a zsigmondházi dráma ügyében

Ketsch Lajosné, aki gyermekeivel a Marosba akarta ölni magát, kibékült férjével

Az elmúlt év nyarán történt az az emlékeztető családi dráma, amelynek szenvedő hőse Ketsch Lajosné volt, aki férjével történt heves jelenet után, gyermekeivel együtt a Marosba vetette magát. Mire a férj észrevette felesége tettét és mentésükre sietett, az egyik gyermek már elmerült a folyó habjaiban. A drámát azután a perek tömege követte, amelyeket a házastársak egymás ellen indítottak. A férj feljelentése alapján, az ügyészség is eljárást indított az asszony ellen, szándékos emberölés címén, viszont az asszony rokonai megindították a válópert, azon a címen, hogy a drámát tulajdonképpen a férj brutális viselkedése idézte elő.

A házastársak ügyében most érdekes fordulat történt. Ugy az ügyvédek, mint az asszony kezelőorvosa, aki Ketschnét súlyos idegbaja ellen kezelte, lépéseket tettek arra vonatkozólag, hogy a perlekedő felek béküljenek ki és ismét állítsák vissza a házastársi közösséget.

A békéltetési kísérletek sikerrel is jártak, anemlyiben Ketsch Lajosné ma bejelentette ügyvédjének, hogy hajlandó férjével kibékülni és hozzá ismét visszaköltözni. A bejelentés alapján azután értesítették a férjet is, aki szintén hajlandónak mutatkozott a kibékülésre. A házastársak ügyvédjei tehát ezen az alapon ma visszavonták a felek nevében tett feljelentéseket és egyben kérték az illetékes hatóságokat a további eljárás megszüntetésére.

Gyóntatás közben agyvérzést kapott és meghalt a nagybányai Minorita-rend egyik tudós tagja

Dr. Czaich Gilbert tragédiája — A tudós tanár művei a Magyar Tudományos Akadémia kiadásában jelentek meg

Nagybányáról jelentik: Az erdélyi minorita-rend egyik értékes, érdemes tagja költözött el ma az élők sorából. Dr. Czaich Gilbert, theologiai tanár, a nagybányai minorita-rendház tagja ma reggel agyvérzés következtében hirtelen meghalt. Dr. Czaich Gilbert rendszeren végezte lelkiatyai tisztét és egyáltalában nem betegeskedett az utóbbi időben. Ma reggel bement a templomba gyóntatni és hivatása teljesítése közben érte utól a halál. Dr. Czaich Gilbert hirtelen halála nagy részvétet keltett nemcsak Nagybanán, de egész Erdély katolikus társadalmában.

Dr. Czaich Gilbert 1866-ban született Rozsnyón. A teológiát Rómában a Propaganda egyetemén végezte és ott is szentelték pappá. Később a római Szent Péter-bazilika magyar gyóntatójává nevezték ki. Tizenhat évig egyfolytában a Rómába zárandokoló magyarok lelki vezetője és őszinte jóbarátja, szellemi ve-

zére is volt. Szorgalmasan kutatott a vatikáni firkos levéltárban magyar történelmi regeszták után és szívesen eljárt honfitársainak minden ügyes-bajos dolgában. *Tudományos kutatásai-guk eredményét a Magyar Tudományos Akadémia és a Történelmi Társulat adta ki.*

Szolgálatiért XIII. Leo és X. Pius pápák aranykereszttel, Ferdinánd boigár király polgári érdemrenddel tüntette ki, a csanádi és veszprémi egyházmegyék pedig szentszéki tanácsossá választották. Monumentális műve, „X. Pius pápa élete” Budapesten 1907-ben jelent meg előkelő kiállításban és sok elismerést hozott szerzőjének. *Fraknoi Vilmos* püspököt, a neves történészt szoros barátság fűzte az elhunytéhoz, akinek munkáihoz állandóan gyűjtötte a forrásokat és segítségére volt a római Magyar Történelmi Intézet megalapításában is. Dr. Czaich Gilbertet holnap, január 28-án temetik el a minoriták nagybányai sirboltjába.

Pénzügyminiszteriumi kártérítési pere a volt kétszáz ezer lejen felüli összeggel nem tudott elszámolni az adóhivatal főnöke — A kár nagyságát a bíróság a könyvekből akarja megállapítani

Érdekes kereset érkezett az aradi törvényszékhez a pénzügyminiszterium részéről. A keresetben a miniszterium közel tíz évvel ezelőtti történet sikkasztásból származó károsszeg megítélését kérte a bíróságtól.

Mintegy tíz évvel ezelőtti vezette be a világi adóhivatalt Schiff János adóhivatali főnök. Az aradi pénzügyigazgatóság egy alkalommal rovincsolást tartott és ekkor nagyobb összegű hiányt fedeztek fel, az elsikkasztott összeg nagyságát azonban pontosan nem lehetett megállapítani, mivel Schiff János részben pótolta a hiányt a vizsgálat alatt kölcsönként összegekkel, úgy hogy a rovincsolást tartó pénzügyi ellenőr csak kétszáz ezer lej körüli hiányról vett fel jegyzőkönyvet. A vizsgá-

lat befejezése után a miniszterium *bünyádi feljelentést tett Schiff János ellen*, akit az aradi ügyészség le is tartóztatott és a főtárgyaláson el is ítélték. Az ítéletet a temesvári tábla később megváltoztatta, a bünyádi rész befejezése után a kincstár azonban *polgári uton érvényesítette követelését az egykori adóhivatali főnökkel szemben.*

Az aradi törvényszék ma tartotta ebben az ügyben a főtárgyalást. A kincstár képviselője a bíróság előtt nem tudta pontosan meghatározni az elsikkasztott összeg nagyságát, amelyet 200—240 ezer lejre becsült. A bíróság elrendelte, hogy a kincstári követelés pontos megállapítására az aradi pénzügyigazgatóság teriessze be a világi adóhivatali könyveit.

Rádióamatőrök!

Most olcsón juthat rádióhoz...

Aktár On egy olcsó és jó Európa-vevőkészüléket. Akkor vegyen Standard 3a vagy 3al rádiókészüléket, amíg a készlet tart.

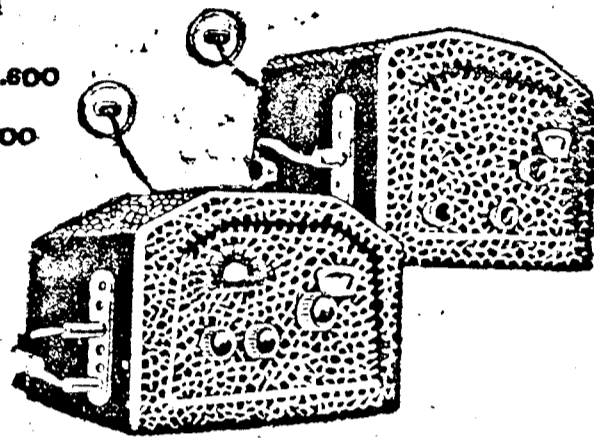

Standard 3a modern 3+1 lámpás váltóáramu hálózati készülék mind-össze Lei 5.000

Standard 3al a legmodernebb 3+1 lámpás váltóáramu hálózati Európa vevő 200—2000 m. hullámhosszra mindössze Lei 5.800

Ezekhez vegye a SOLOCON hangszórót Lei 2.000

A legideálisabb kombináció otthona részére. Kérje kereskedőjétől a díjtalan bemutatását.

Standard

Megkerült a milliós sorsjegy

Visszavont bünyádi feljelentés — Vége a komédiának

Tegnap számunkban már azt irtuk, hogy a milliós sorsjegy körül keletkezett körtánc végső fázisához érkezett el. Tegnap még az volt a helyzet, hogy válságban van a millió, mert a sorsjegy elveszett Arad és Nagyvárad között. Illetve hogy nem érkezett meg a kellő időre a nagyvárad vizsgálobíróhoz.

Ma délelőtt azután ismét fordulathoz érkezett a sorsjegy története. Ma reggel a posta kikézbcsitette Popovicu Livis vizsgálobíró címére a sorsjegyet. A sorsjegy tehát megkerült s most már semmi sem állja útját annak, hogy a szerencsés nyerők átvegyék az egymillió lejt.

Délelőtt éppen akkor nyitottunk be a vizsgálobíró szobájába, amikor dr. Zigre Miklós ügyvéd megbízottja átvette a sorsjegyet. A 24.812. számú sorsjegy bizony erősen megkopott a nagy uton. Helyenként szakadozott is, de mégis egy milliót ér. A vizsgálobíró átadta a sorsjegyet és az ügyvédbojtár aláírt egy nyilatkozatot, amelynek értelmében Steiner Zseni visszavonja a Pless Béla ellen tett bünyádi feljelentést. Pless Béla és Steiner Zseni dr. Zigre Miklós ügyvéddel holnap Kolozsvárra utaznak, hogy átvegyék az egymillió lejt.

A sorsjegyhistoria véget ért.

Holnap már mindenki el fogja felejtteni az egészet. Finita la commedia.

Az aradi mozik mai műsora

5. negyed 8 és negyed 10 órakor:

CENTRAL MOZGÓ: Premier. ALKOHOL, KOKAIN, OPIUM. Nagyhatalú erkölcsdráma. Főszerepekben: Janet Gaynor és Charles Farrell.

SELECT MOZGÓ: Repriz-premier. VIHAR A MONTBLANC EFLETT. Dr. Arnold Fanck grandiózus havasi drámája, Leni Riefenstahl-lal a főszerepben.

H I R E K

Aradi sportemberekről beszél a svájci rádió

Négylámpás rádiómmal csatangolok az örök étherben, egyszerre *Tschajkowszky* felejthetetlen szépségű 1812-ös szimfóniájának hangfoszlánya üt meg a füleimet. Felerősítem a gépet: dübörög a zenekar, a napoleoni háború borzalma, ennek a rettenetes harcnak vérzivatarra, minden keserve átzokog a zenén, amely vad fortisszimóban zeng, majd elhalkul, egy röpké pillanatra elhal, utána a zenekar lágyabb hangokat hoz, hogy végül mindent betöltő diadalmas harangzugasz szimbolizálja a békét. Az utolsó akkord elhangzott, a hang messze szállt, de a kompozíció fenségessége lekötve tartja a lelkeket.

És a hangszóró ismét megszólal, ezuttal nem zenét hoz, egy férfihang a következőket mondja:

— *Hallo, hier Schweitzer Deutscher Sender, Bern, Basel und Zürich. Wir senden Sportberichte.*

— Vasárnap a nagy derbi napja, holnap fog összecsapni a két örök rivális, hogy eldöntse a hegemonia kérdését. A nagy favorit a *Stad F. C.* csapata volt, de az ellentét a *Laussane* együttese most megerősödött két kiváló magyar játékoskal, névszerűen az aradi *Dobrával* és *Weigl*-lel. Mind a két játékos kiváló képességű, de közülük a centercsatár posztján szereplő *Dobra* képviseli a nagyobb klasszist. A *Laussane* megerősödése folytán, az erők kiegyensúlyozottak, ami által a küzdelem érdekessé válik. A mérkőzés eredményét a sporteredmények között holnap 21 órakor közvetítjük.

Másnap feszült figyelemmel lestem a svájci sporteredményeket és örömmel szinte felkiáltottam, amikor meghallottam, hogy az Aradról elszármazott két futballista díadalra segítette csapatát, mert a mérkőzést a *Laussane 2:1-re nyerte*, a győztes gólt *Dobra* szerezte. (—re.)

— **IDŐPROGNÓZIS.** Jobbára derült idő, erősebb éjjeli lehűléssel, de fokozottabb nappali felmelegedéssel. Nagyobb köd fellépte reggel még lehetséges.

— **Angol bizottság a leszerelési konferencián.** Londomból jelentik: A leszerelési konferenciára küldendő angol bizottság névsorát ma állították össze. Ezek szerint a bizottság tagjai *Macdonald* angol miniszterelnök, *Simon* angol belügyminiszter, *Thomas* gyarmatiügyi miniszter, *Hailsham* hadügyminiszter, *Londerry*, *Eyres-Monsell*, az admirális lordja lettek. A bizottságnak egy hölgytagja is van, *Corbett-Ashby* képviselőnő személyében.

— **A Hermes-bank ügyészeinek letartóztatását kéri az ügyész a Juhos-perben.** Kolozsvárról jelentik: A Juhos-per mai kolozsvári tárgyalásán *Colfescu* ügyész azt kérte, hogy helyezze vád alá dr. *Schimmerling* ügyvédet, aki vallomása szerint, kettős szerepet játszott, mert a Juhosék ügyvédje és a Hermes-bank ügyésze volt egyszerre és részben van a Juhos-vagyon elpusztításában. Kérte az ügyész a vád kiterjesztését *Müller* fővádolt két bányájára, *Józsefre* és *Alajosra* is, akik szintén gyanúsíthatók a Juhos-vagyon kifosztásával. A törvényszék még nem határozott az ügyészi indítvány felett. A tárgyalást holnap folytatják.

— **Egy kereskedő feleségének különös menekülése a halálból.** Baranyapécseről jelentik: *Walter Pál* baranyapécsi kereskedő felesége papírrózsákat akart parafinnal keményíteni. A parafinoldatot vaslábasban a kályhára tette, azonban a nagy melegtől a parafin kigyulladt. A kereskedő felesége erre ijedtében felkapta a lábát és egész tartalmát egy veder vízbe öntötte. A parafin és a víz alkotórészeinek keveredéséből kifejlődött gázok felrobbantak. A robbanás ereje szétvetette a hálószoba és a konyha között lévő közfalat, valamint a folyosó összes ablakait. Az asszony csodálatosképpen megmenekült, a robbanás következtében a legcsekélyebb kárt sem szenvedte el.

Alhir az elsüllyedt angol tengeralattjáró megmentéséről

Az admirális hivatalos jelentése. Nincs romény a tengeralattjáró megmentésére. Gyász Portlandban

Londomból jelentik: A portlandi partok mellett elsüllyedt N. 2. tengeralattjáró legénységéről még semmi hír nem érkezett. Hat hadihajó és négy aknautató angol hajó keresi az eltűnt buvárhajót. Az N. 2. titokzatos eltűnése kapcsán az angol lapok megemlékeznek az 1925-ben lejátszódott tengeralattjáró tragédiájáról, amelynek áldozata az N. 2. testvére, az N. 1. tengeralattjáró lett.

Az admirális egyébként jelentést adott ki, amely szerint nem felelnek meg a valóságnak azok a hírek, amelyek szerint az N. 2. buvárhajót sikerült volna megmenteni. A ten-

gerészeti hatóságok rendkívüli módon aggódnak a személyzet sorsa iránt és máris értesítették azok családtagjait és hozzátartozóit, hogy az admirális feltevése szerint az N. 2. buvárhajó elsüllyedt és mindazok, akik a hajón voltak, megfulladtak.

Egy angol hajó kapitánya jelentést adott le, amely szerint látott egy buvárhajót, amint az orrával lefelé süllyedt, minden valószínűség szerint géphiba következtében. Portland városa egyébként teljesen a gyász hatása alatt van és nagy tömeg várja a tengerparton a mentő-flottilla megérkezését.

Bridge-szalón Aradon

Ujszerű szórakozóhely nyílik a Városi Kávéház fölött.

Ujszerű szórakozóhely nyílik meg e hó 29-én Aradon. Külföldön, a nagyobb városokban már régebben az uritársaságok kedvelt szórakozóhelyeit képezik az ugynevezett bridge-szalónok, ahová ismerősök, rokonok és természetesen bridge-partnerek naponta gyűlnek össze. Aradon az első bridge-szalón a Városi Kávéház elsőemeleti nagytermében, a Lloyd-klub volt helyiségében nyílik meg. A bridge- és rummy-szalont a kávéház tulajdonosai a legnagyobb kényelemmel rendezték be és azt zártkörű társaságok is igénybe vehetik. Kívánságra pedig zene- és táncestélyeket is rendeznek a helyiségben.

A bridge-szalón vezetősége egyben bridge- és rummy-tanfolyamokat is rendez. Természetes, hogy a szalónban minden kommerz játék, ugyancsak dominó és sakk is játszható. A bridge-szalónban az ételek és italok ára a kávéházi áraknál jóval alacsonyabbak lesznek. A külföldi szalónok mintájára itt is úgy hölgyek, mint urak megjelenhetnek. A bridge-szalón iránt az aradi előkelő társaságok körében már most felfokozott érdeklődés mutatkozik és az minden bizonnyal rövid időn belül Arad uritársadalmának egyik kedvelt szórakozóhelyévé válik.

— **Kiterjesztették az aradi munkaügyi felügyelőség hatáskörét.** A munkaügyi minisztérium kibővítette az aradi munkaügyi felügyelőség hatáskörét. Az aradi munkaügyi felügyelőséget tudvalevőleg kiváló szakértelemmel *Popescu Péter* munkaügyi vezérfelügyelő vezeti, akinek hatáskörébe került most a nagyváradi és petrozsényi szubinspektorátus is. A nagyváradi szubinspektorátus vezetését *Clonda Sándor* szubinspektor veszi át, aki eddig a Zsilvölgyében működött.

— **Egy vasuti fékező tragédiája.** Budapestről jelentik: Halálos kimenetelű szerencsétlenség történt ma délután a váci vasútvonalon. Egy új szerelvényt próbáltak ki, amelynek utolsó kocsija váratlanul kiugrott a sínekből és mintegy két kilométert haladt a talpjákon. *Pataki András* 27. éves fékező, a nagy rázkódás következtében a töltésre esett és ennek következtében koponyaalapi törést szenvedett. Kórházba szállították, ahol rövid idő múlva meghalt. A vizsgálat megindult.

Meghülésnél szopogasson Anacotot.

— **A modern tánc mint művészet, kultúra és élvezet.** Ligeti József, jelenlegi berlini balettmeister a „Ma tánc” c. művére hívjuk fel a figyelmet, amely a legérdekesebb és legjobb munka a táncművészet köréből. Tartalmából kiemeljük: A tánc eredete. A tánc viszonya a valláshoz. Művészet és vallás. A tánc viszonya a művészethez. A ritmus. A téma. Logika a táncban. Az idegek. Inspiráció és imprvizáció. Az interpretáló. A táncos. A táncos. A pedagógus. A zenei kísérő. Az ugynevezett Ballet- vagy Spitz-tánc. Az expresszionista, vagy modern tánc, a) gimnasztika, b) mimika, c) a demonstráció. A tánc mint alkotóművészet. Neohellenizmus, a) a tánc hatása az anyagra, b) a tánc hatása az ember lelkivilágára. Táncmodalom. A 110 oldalas művet 19 színesen nyomott műlap és számos illusztráció díszíti. Ára 40 lej. A kiadó *Lepage* könyvkereskedésnél, Kolozsvár. Küldjön bélyegben 40 lej *Lepage*nak, Cluj és portómentesen kapja, vagy kéri utánvétellel. Kérjen prospektust.

— **Konfliktus egy osztrák miniszter beszéde miatt.** Prágából jelentik: A kormánylapok értesülése szerint, a csehszlovák diplomácia már a közeljövőben lépéseket fog tenni *Stürff* osztrák miniszternek elhangzott beszéde miatt. Mint ismeretes, *Stürff* szerint *Benes* kijelentette volna, hogy Csehszlovákia bármely alkalmas pillanatban hajlandó átengedni *Kassát* Magyarország számára.

— **Ma két öngyilkosság történt Bucurestiben.** A *Strada Popa Tatu* 73. számú házában, *Jon Bocaciu* pénzügyminiszteri tisztviselő felakasztotta magát. Öngyilkosságának okáról nem hagyott hátra irást. — A *Kiselev* szösszén a rendőr az ut árkában egy 30—35 éves, jól öltözött fiatalembert talált holtan, mellette revolvere és egy irás feküdt. Ebben azt kérte, hogy holttestét szállítsák a bonctani intézetbe. Személyi adatai és öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **Véres családi tragédia Nagykanizsán.** Nagykanizsáról jelentik: Véres családi tragédia játszódott le a mai napon Nagykanizsán. *Dávid István* 65 éves gazdálkodó, éles szóváltásba elegyedett ugyancsak öreg feleségével, mert az kifogásolta, hogy a gazda a liszteszákot az ágyra tette. A feldühödött öregember késsel támadt feleségére, mire az segítségül hívta felnőtt fiát is, aki kicsavarta a kést apja kezéből, majd mindketten agyonverték az öregot. A csendőrök az asszonyt és a fiút letartóztatták.

— **A kispesti rablógyilkosság titka.** Budapestről jelentik: A kispesti rablógyilkossággal gyanúsított és őrizetbe vett vádlottak közül *Lukács Sándor* lakásán feljegyzéseket talált a rendőrség. A feljegyzésekben 28 olyan egyéni neve szerepel, akik természetellenes szerelmi összeköttetéseikről ismeretesek a rendőrség előtt.

— **Házasság.** *Erős Mihály* (Szeged) és özv. *Grünwald Sándorné*, néhai *Kaufmann Manó* leánya (Kisjenő) házasságot kötnek. (Minden külön értesítés helyett.)

Artin hashajtó enyhén de biztosan hat.

— **Fogházra ítélt pesti színész.** Budapestről jelentik: A budapesti törvényszék ma foglalkozott *Faludi Sári* ismert színész ügyével, aki az elmúlt év őszén autójával halálra gázolt egy csecsemőt és annak nevelőapját súlyosan megsebesítette. A törvényszék a gázoló művészt 5 hónapi fogházra ítélte.

— **Elárverezték Matuska bécsi házát.** Bécsből jelentik: *Matuska Szilveszter* bécsi házát, amelyet 63 ezer schillingre becsültek, ma bírói árverésen 53.200 schillingért adták el.

— **Elzárásra ítélték tiltott műtét miatt.** A radnai járásorvos jelentése alapján magzatelhajtás miatt indult meg az eljárás *Lovas Mária* 23 éves radnai leány ellen. A feljelentés adatai szerint *Lovas Mária* sajátkezűleg végzett tiltott műtétet magán, amidőn észrevette, hogy áldott állapotban van. Az esetet névtelen levélben hozták a radnai csendőrség tudomására, amely bevezette a nyomozást és *Matogovszky dr.* radnai járásorvossal megvizsgáltatta a leányt. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy valóban történt tiltott műtét, amelyet a leány valami tompa tárgyval hajtott végre magán. A törvényszék ma megtartott fő tárgyalásán a leány azzal védekezett, hogy nem volt áldott állapotban, így tehát nem is követhette el azt, amivel vádolják. A bíróság a védekezést nem fogadta el, de az enyhítő körülmények figyelembe vételével mellett *Lovas Mária* öt napi elzárásra ítélt.

A gyermek bűnöző hajlama

Dr. Hersch Andor előadása

Allandó nagy érdeklődéssel kíséri Arad társadalma a Kölcsey Egyesület Anyák Iskolájának szerdai előadásait. Az este is Hersch Andor dr. meghallgatására, az Iparos Otthon terme és karzata teljesen megtelt a nagy közönséggel, amely tudja, hogy az idegélet orvosától mindig tartalomban értékes tudást, könnyedén szép formában kap. Odaadó figyelemmel kísérték mélyreható tudományos fejtegetéseit és ezekbe kapcsolódó gyakorlati utmutatásait, a gondolkodó szülők számára. A hallás elismeréssel kísért, egyórás előadás az ösztönélet rejtett zugába világított be a gyermek bűnöző hajlamának boncolásával.

Előadásában kifejtette, hogy az emberek kulturált és civilizált társadalomban élnek, amely közelebbről azt jelenti, hogy olyan életközösségekben iktatódnak be, amelyben élet, vagy megbízhatóságunkat megőrzik, részesítik őket a civilizáció és kultúra haladásának minden előnyében. Ezzel szemben e társadalom tagjai alá kell, hogy vessék magukat a társadalom szigorú szabályainak, sokszor talán érdekeik és érzelmeik ellenére.

A gyermek nem ismeri a társadalmunkat, tehát nem is kötik a törvényei. Őt veleszületett, egészséges ösztönök vezetik, amelyek csak az egyén érdekeit tartják szem előtt. A nevelés feladatáért szerepel, hogy az egyéni érdeket összeegyeztesse a közösség érdekeivel, a gyermeket megismertesse a realitás elveivel. Amíg a gyermek ezt nem ismeri, addig hajlamos lehet különböző bűnök elkövetésére, mint például a hazudozás, lopás. Tárgyalta e két bűn pszichológiai eredetét, példákkal megvilágítva. Majd kifejtette, hogy a gyermekkor bűnös hajlamai nem tragikusak, türelmes, hozzáértő neveléssel könnyen elsimítható, amiből úgy a szülőknek, mint a gyermeknek harmóniája önmagukkal és a társadalommal szemben visszatér, megerősödik és elősegíti az egyén boldogulását, a társadalom keretén belül.

— **Kisért a köztisztviselői leépítések réme.** Bucurestiből jelentik: Az Epoca értesülése szerint, március elején a kormány tanulmányozni fogja az év első két hónapjában kialakult pénzügyi helyzetet. Abban az esetben, ha a helyzet úgy kívánna, nem lehetetlen, hogy a kormány a tisztviselői egy részének elbocsátását fogja elhatározni. A kormány felhatalmazást fog kérni a parlamenttől, hogy ezeket a leépítéseket dekrétum-törvények útján hajthassa végre.

Szin, pompa és ragyogás:

— **A CFR rendelete az utasok ellen.** A CFR vezérigazgatóságának egyik legutóbbi rendelete szerint, az egyes vonalakon közlekedő vonatoknál, az első osztályú kocsik ülőhelyeinek harminc százalékának, a második és harmadosztályú kocsik ülőhelyeinek pedig hetven százalékának kell foglaltatni lennie, mert ellenkező esetben a kocsit nem szabad elindítani. A rendelet végrehajtásáért az állomásnököket teszik felelőssé és abban az esetben, ha valamelyik kocsiban kevesebb utas ül, mint azt a százalékszám diktálja, úgy ezeket a kocsikat le kell kapcsolni és az utasokat a többi kocsikban kell elhelyezni. A rendeletnek az a célja, hogy a kiadásokat csökkentse és hogy a szerelvények vaggon-számait redukálja, mivel a rossz forgalom következtében nagyon sokszor megeseit, hogy üres kocsikat vitt magával a szerelvény. Arról azonban megfigyelte a CFR vezérigazgatóságának rendelete, hogy mi történik a közbeeső állomásokon akkor, ha már az elindulási állomásokon jórészt tele vaggonok indulnak utnak? Hogyan és hol nyernek elhelyezést a közbeeső állomások utasai? Vagy feltámadnak azok az idők, amikor fürtökben függnek az emberek a vonatok lépcsőin?

— **Bridge, vagy tánc és más körkérdések nem fogják Önt a Mensa álarcosbálján érdekelni, mert ott unatkozni nem lehet.**

Lehetetlenek

és mindig megakadályozhatatlanok menynéltségben vannak baktériumok mindenhol, melyek a szájába és torkába jutnak és egészséget fenyegetik. Védkezzenek ellenük

Ponflavin - penicillin

Erősen megvédi a fertőzéstől és megfűléstől.

Az aradi villanygyár visszautasította a CFR hét és fél millió lejes követelését

Teljesíthetetlen a vasut követelése — A CFR-nek nincs bizonyítéka a megállapodásra vonatkozólag

Emlékeztet az a kereset, amelyet a CFR vezérigazgatóság indított az aradi villanygyár ellen 7 millió 546.562 lej összeg megfizetésére. A vasut keresetében azt adta elő, hogy a követelés még abból az időből származik, amikor az aradi vállalatok szénellátása leküzdhetetlen nehézségekbe ütközött. Ebben az időben a vasut adott el szent az érdekelt iparvállalatoknak azzal a feltétellel, hogy a szén árát csak provizórikusan állapítják meg és a vasut fenntartotta magának a jogot, hogy az árdifferenciát későbbi időpontban számlázza ki a vállalatoknak.

Amidőn a vasuti vezérigazgatóság a különbözet behajtására vonatkozólag megkereste az érdekelt iparvállalatokat, — így az aradi villanygyárat is — azok természetesen azzal érveltek, hogy a vasut követelése nem jogos, mivel az árkülönbözet utólagos behajtására vonatkozólag semmiféle megállapodás

nem jött létre közöttük a szén átvétele alkalmával. A vasut ezért pert indított az aradi villanygyár ellen és ebben az ügyben az aradi törvényszék már több ízben tartott főtárgyalást. A mai napra tüzték ki a folytatólagos tárgyalását ennek az érdekes ügynek, amelyen a villanygyár nevében Mateescu igazgató és Raicu dr. aradi ügyvéd jelentek meg. Mateescu beszédében rámutatott arra, hogy a vasut követelését semmiféle megállapodás nem támasztja alá, mivel erre vonatkozólag írásbeli bizonyítékok nem állnak rendelkezésére. Viszont az esetleges árkülönbözetet a villanygyárnak nem is állana módjában most már behajtani, mivel a villanyáram fogyasztóközönség száma állandóan változik és így a háboru utáni közönség nagyobb része már nem is lakik Aradon. A törvényszék a bizonyítás további kiegészítését rendelte el és a folytatólagos tárgyalásra február 17-ikét tűzte ki.

— **Meghalt Temesváron a királyok borbélyja.** Temesvárról jelentik: Temesváron meghalt Fill Mátyás, az angol király egykori borbélyja. Fill hosszú időt töltött az angol királyi udvarban. Londonban a Buckingham-palotában lakott, azonban a Cityben hatemeletes palotája volt és itt volt az „institut”-je, amelyben hetvenhat alkalmazott dolgozott. Itt ismerkedett meg a világ összes Londonban megfordult politikusaival, így Titulescuval és Argetoianuval is. Egyébként ő borotválta éveken át Ferenc Józsefet, Rudolfort, Ferenc Ferdinándot és gyakran volt Mayerlingben.

— **A bécsi rendőrség leleplezi Agabecovot.** Bécsből jelentik: A bécsi rendőrség is bekapcsolódott abba az európai szenzációvá nőtt elrablási kísérlet nyomozásába, amelyet a constantai sziguranca segédletével a titokzatos Agabecov volt GPU-vezető leplezett le. A bécsi rendőrség, a bécsi szovjetkövetéssel kapcsolatosan megindított vizsgálatai során feltűnésteltető felfedezésekre jött rá. Megállapította, hogy a titokzatos Agabecov adatai sok vonatkozásban tévesek, sok esetben pedig egyáltalán nem felelnek meg a valóságnak. A bécsi szovjetkövetés hivatalos közlése szerint Agabecov egyáltalán megbízhatatlan egyén, akit emiatt is távolítottak el a GPU szolgálatából.

Öröm és gondmentes kacagás lesz

— **Befejeződött a vizsgálat a Körösvölgyi Takarékpénztár ügyében.** A Körösvölgyi Takarékpénztár — mint emlékeztet — közel négy évvel ezelőtt csődbe került. A csőd bejelentése után a betétesek közül többen bünvádi feljelentést tettek az igazgatóság ellen és a feljelentések alapján meg is indult az eljárás. Az ügy Ludoson Miklós vizsgálóbírónak volt kiosztva, aki ma fejezte be a vizsgálatot és a dossziát a vádindítvány megtétele céljából már át is tette az aradi ügyészséghez, amely a napokban dönt az ügyben.

— **Baptista-propaganda miatt előállított tauti lakos.** Tautról jelentik: A tauti csendőrségre előállították Daniel Pascu tauti lakost, aki állítólag baptista-propagandát fejtett ki a faluban. Daniel Pascut behozták az aradi csendőrségre, kihallgatása után átkísérték az ügyészségre, ahol az ügyész Pascut szabadlábra helyezte.

— **Sajlapin visszaér Oroszországba.** Moszkvából jelentik: Sajlapin, a világhírű énekes kibékült a szovjetkormányval és a közeljövőben visszaköltözik hazájába. Hír szerint a szovjethatóságok a visszatérő művésznak visszaadják birtokát és házait, valamint megengedik számára, hogy művészi tevékenységét a szovjet határain belül is folytathassa.

— **Étvágytalanságnál, rossz gyomornál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyagcserezavaroknál, csalánkiütésnél és bőrvizketésnél a természetes „Ferenc József” keserűvizz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több uttorója megállapította, hogy a Ferenc József víz abszolút megbízható hashajtó. A Ferenc József keserűvizz gyógyszerárkban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.**

— **A Köz- és Magánalkalmazottak Nyugdíj-Egyesülete értesíti a CFR központi pénztáránál fizetett nyugdíjasokat, hogy a f. évi január havi nyugdíjkifizetések a következő sorrendben történnek: január hó 29. és 30-án (pénteken és szombaton) a volt ACSEV-, február hó 1. és 2-án (hétfőn és kedden) a volt MÁV.- és CFR-nyugdíjasok. Január hó 29-én a kifizetés d. e. 9—12, d. u. 4—7 óráig, a többi napokon pedig d. e. 8—12, d. u. 4—7 óráig történik. Felkérjük mindazokat, akik arcképes igazolványaikat még nem adták be, hogy azokat a jövő évre leendő érvényesítés végett a nyugdíjkifizetés alkalmával adják át.**

Nemes tápanyag, tiszta táperő: Ovomaltine.

Ma este a M A Y A premierjén.

— **Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien,** a téli idényben, dacára a teljes üzemnek mérsékelt áron ad teljes ellátást betegeknek és időseknek. Az összes gyógytényező, — külön szivóosztály dr. Singer Richard egyet. m. tanár vezetésével —, elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állnak rendelkezésre.

Az aradi törvényszék felmentette a súlyosan vádolt déznai jegyzőt

Az állítólag eltűnt nyolcvanezer lej — A vád háttérében politikai hajszá volt —
— A jegyző ellen fegyelmet sem indítottak —

Sikkasztás vádjával terheltén állott ma az aradi törvényszék előtt Coloja Valér volt soborsini, jelenleg déznai jegyző. A feljelentés szerint a jegyző még abban az időben, amikor Soborsinban teljesített szolgálatot, mintegy nyolcvanezer lejt használt fel a saját céljaira. Az állítólagos sikkasztást még 1930-ban követte el és arra egy hivatali vizsgálat alkalmával jöttek rá.

A mai napon megtartott főtárgyaláson csak a vádlott jegyző jelent meg, akit a bíróság ki is hallgatott. A jegyző vallomásaiban

elmondotta, hogy vakóban kapott különböző összegeket a soborsini gróf Hunyady uradalomtól, azonban ezek az összegek nem közpénzeségi taxák szerepeltek és azokat nem a saját, hanem a község céljaira használta fel. A feljelentést politikai hajszának minősítette, amelyet politikai ellenségei indítottak ellene. *Amikor céljukat elérték és őt elhelyezték Déznára, megszűntek a vádaskodások, amit bizonyít az is, hogy felettes hatósága nem indított ellene fegyelmi eljárást.* A bíróság rövid tanácskozás után elfogadta Coloja Valér védekezését és felmentette a vád és következménye alól.

A magyar hangosfilm-felvétel lázas percei

Rózsahegy Kálmán, Somogyi Bogyó és a többiek a felfelvétel előtt — Futóhomok, róna, kutágás, szerelem, kadarka és egyebek a magyar filmgyártás boszorkánykonyhájában — Műhelytitkok arról, hogyan készül az új magyar hangosfilm

Budapestről jelentik: A Hunnia-filmgyár műterme kívülről olyan, mint egy üvegtetős, tejbemártott Zeppelin-hangár. Bent? Az egyik sarokban édes-bus magyar róna, valódi futóhomokkal, ösztövért kutágással, amely gémeskút alján vizet kémlel, de hiába kémlel. A másik sarok kurtakorcsma, csak a Szamos hiányzik, hogy „odarughatna”. Eilenben ott ül a lőrével, homoki vinkóval, gyenge kadarral megarkott surolt korcsmaasztalnál Rózsahegy Kálmán dolmányban, pitykésen és nagyban fogad ötven kemény pengőbe Páger Antal szerelmes legénnyel, a vetélytárral. Arról van szó, tudja-e tíz percig az öreg Kálmán bá az órával együtt ketyegni a tikk-takkot, miután erre az időre mindenáron szükség van. Antal legény ugyanis sehogyse szeretné, ha a helyre szógálóleány, Somogyi Bogyó, az öreg kocsmárosé. Kálmán báé legyen, ahogyan tervezte vagyion.

Kétperces jelenet. Gál Béla, a rendező, először elhelyezi a szereplőket, a cigányt, megrendeli a fényt. Lohr Ferenc hangmérnök kiméri a mikrofonok helyét. Eiben István, az operatőr, hangosítva mozsáragyuján gukkerezi a perspektívát. Haltenberger Béla segédrendező a scénáriumból kezdi olvasni a szöveget. A színészek utána mondják. Negyszer, ötször, tizszer. Aztán kiderül, hogy a balkéznek kell az asztalon lenni, nem a jobbknak. Hogy a cigányból semmi sem látszik. A fogadási parola nem csattan eléggé. A fodrász halványra maszkírozta Rózsahegyit. Tegyük hát fel a selymet arra az öt fényező erősségű jupiterlámpára. Hát most lássuk. A dialógus már kifogástalan. Csak hogy jobb lesz, ha a legény hetykébben áll fel. A cigány képe meg nem elég izzadt és zsiros. Gyorsan vazelint rá. Na, talán most. Félórát tart már ez a kétperces jelenet.

A hangmérnök fontos szerepe

— Felvétel! — ordít egy külön, eme ijesztést célra szerződött hang, Villamosszirána félelmetes figyelmeztető bugása hallatszik, hogy mindenki még a lélegzetét is visszafojtsa. Lohr hangmérnök bebujik a zaj- és légmentes kamrájába, ahol egy sereg csavarral, féltucat telefonnal figyeli, gyengíti, erősíti, egyensúlyozza, keveri, szépíti a hangot. Ez a hangosfilm finom füle, a hangfotografáló bonyolult masina beirányítója, avagy keresője, csak ahogy innen engedik, úgy szaladhat a hang komplikált, labirintus utján — maradjunk a fothasonlatoknál — a lemez felé.

— Kész! — kiált be az egyik ügyelő a színhelyen a telefonba. — Ez a hangmérnöknek szól, akivel ekkor már csak egy lebet érintkezni. Nyomban tovább megy a parancs a gép házába, ahol ezer változó áramokra vigyáz egy mérnök, hogy szépen és jól végezzék hangfotografáló munkájukat. Kezdődik a jelenet. Utána a hangmérnök kritizál:

— A muzsika lehet egy kicsit erősebb a

dialógusok alatt. A cigány viszont ne ordítson akkor, mert megszakad a mikrofon.

Tehát még egyszer. Dudálás. Kész. Halálos csend. Most jó már. Végre az operatőr is megmozdítja masináját. Biztonság kedvéért kicentiméterezik a prizma és a szereplők arca közötti távolságot.

— Felvétel!

A kronométer megindul. Ez az egyetlen ütemes zaj. Mindenki mozdulatlan, halálos csendben. Fent a magasban a jupiterlámpák őrjei, vagy tizen. Lenn a rendezőkön kívül az ügyelők, technikai segédzsemményzet, mikrofonkezelők, vagy huszan. Pereg a dialóg. Pompásan kiszámított és mégis természetes minden mozdulat.

— Schluss! — hangzik alig husz perc után.

— Huszonnyolc méter.

A rendező elégedett. Az operatőr elégedett. A hangmérnök elégedett. Csak Pless Ferenc, a producer sóhajt fel:

— A huszonnyolc méteres jelenet elsőre jó, bezeg a nyolcvan méteres meg kell ismételn.

És máris beállítják a következő jelenetet.

Színház — Irodalom — Művészet

* Az idei szezon legragyogóbb színházi estje: a „Maya” mai premierje. Tengernyi izgalommal készült el az aradi operettegyüttes a „Maya” premierjével. Ma már minden együtt van, ami egy kimondottan békebeli bemutatóelőadáshoz szükséges. A színházi befentesek egybehangzóan állapítják meg, hogy a „Maya” aradi előadása erkölcsi tekintetben egyáltalában nem fog különbözni a magyar főváros bemutatóelőadásától. Az igazgatóság nagy anyagi megerőltetések árán is elsőrangú kiállításban hozza ki a „Maya”-t, amelynek minden egyes felvonása választékos ízlést és művészi beállítást igényel. A „Maya” muzsikája az operett-muzsikák legszebbjei közé tartozik. A slágerszámok egymást követik. Nagy tetszést fog aratni Zöldhelyi Anna belépője, Major Kató „Miau” száma, az „Itt a luxusvonat”, „Az én babám hawai lány” és még ki tudná itt felsorolni azokat a sikerült számokat, amelyeket a „Maya” partitúrája csak úgy önt magából. Az operettegyüttes érthető ambícióval készült erre a bemutatóra. Korra reggeltől késő estig folytak a próbák és a művészek fáradhatatlan ügybuzgalommal álltak az ügy szolgálatába.

* Műsor est a Magyar Otthonban. Szombaton este kő először a nyilvánosság elé a magyar ifjúság műkedvelőgardája. A fiatalság már hetek óta készül erre az előadásra, mely óriási sikerre tarthat számot. A műsor összeállításánál a rendezőség gondoskodott arról, hogy a közönségnek egy mindvégig hangulatos, ötletes és tréfás előadást nyújtson. Belépődíj nincsen, ruhátár, mely minimális, kötelező.

Tátray Kornélia házihangversenye

Változatos és művészi műsor a zeneestélyen

Művészi színvonalon álló zene-estét rendezett Tátray Kornélia, az ismert aradi énektanárnő. Tátray Kornélia házi hangversenyei általános közkedveltségre tettek szert Arad előkelő, zenekedvelő társadalmának körében. A kellemes, otthonos hangulat, amely ezeken a nivós zenei estéken uralkodik, a művész-háziasszony közvetlen egyéniségének és agilis segítőháziasszonyának, Vas Annának köszönhető. Nagyszámu meghívott közönség hallgatta végig Tátray Kornélia kitünően sikerült zene-estjét, melynek programmszámai egyenként tiszta művészi élményt jelentettek a hallgatóság számára.

A művészi program első számai Mayer Pipi tisztán csengő, üde és könnyed szárnyalású hangján előadott Woyna, Schubert-dalok voltak. A bájos, fiatal leányka szép organuma és iskolázott előadásmódora, meglepetésszerű, őszinte tetszést vívott ki.

Utána Meszlényi Marietta hegedűszólója következett. Raffi Cavatina-tát és Hubay „Hullámzó Balaton”-át játszotta el tehetségesen, sok művészi érzékkel. Sok tapsot kapott. Kovács Mária magyar és német népdalokat adott elő, őszinte átérzéssel, nagy siker mellett. Berkovits Dániel, a közkedvelt, széphangu tenorista, Schubert: „Ihr Bid” s Puccini: nagyária a „Bohéme”-ből programmszámokkal szerepelt, nagy tetszést keltett behízelgő, széles-skálájú hangjának varázsával és kulturáltságával. Szerény: Brácsaverse nyét Maurer Béla adta elő hatásosan és kiváló technikával. Az est egyik kiemelkedő pontja Delibes: „Les trois discaux” című női kettőse volt, amelyet Tátray Kornélia és Zinner Boriska interpretáltak. Tátray Kornélia csengő, gyönyörű szopránja kitünően érvényesült, Zinner Boriska lágy, zengzetes és meleg alt hangja mellett. A két képzett énekművész tudása és művészi érzéke, tökéletes egészé olvadt össze a Delibes-melodiókkal. A megjelent előkelő és művészetkedvelő közönség hálás ünnepségekben részesítette a két énekművészt.

A közönség egyhangulag megnyilvánult óhajára, Bing János kellemes, elragadó baritonja csendült fel a teremben. Klasszikus muzsikája, megkapó dalokat énekelt, kitörő tapsviharral honorálta a hálás publikum Bing János énekszámait. A művészi zongorakiséretért K. Vas Annát külön elismerés illeti.

* A színház heti műsora. Csütörtökön: Maya Először. Az idei évad utolsó operettujdonsága! Világsiker! Az utóbbi évtized legragyogóbb, legszenzációsabb újonsága! Zöldhelyi Anna, Major Kató, Nemes Manci, László Andor, Felhő Ervin, ifj. Szendrey Mihály, Szabó Gyula, Jávör Alfréd felléptével. Bérlét 27. Sorozatszám: 125. — Pénteken: Maya. Másodszer. Sorozatszám: 126. — Szombaton délután 4-kor: Alvinczy-huszárok. Nagyön olcsó mozhelyárakkal. Sorozatszám: 127. Este: Maya. Harmadszer. Sorozatszám: 128. — Vasárnap délután 3 órakor: Potyautas. A szünidő előtti utolsó olcsó mozhelyárak előadás. Sorozatszám: 129. Délután fél 6-kor: Maya. Operettujdonság, negyedszer. Rendes helyárak. Sorozatszám: 130. Este fél 9-kor: A szünidő előtti utolsó előadás: Maya. Sorozatszám: 131.

— Az ősi és a mai bűnök, a régi és a mai büntetések. Somló Bódog, a kolozsvári egyetem nagyhirű tanára, aki tragikusan végezte életét a kolozsvári temetőben, igen érdekes és tanulságos előadásokat tartott annakidején a bűnről, büntetésekről, ezeknek különböző okairól, érdekes szabályszerűségeiről, továbbá a bűnösökről, azoknak testi és lelki sajátságairól és a büntetési rendszernek világtörténeti fejlődéséről, a vérbosszútól a mai helyzetig. Ezen előadások a „Büntetőjog bölcselete” címen jelentek meg nyomtatásban. A mű, amely minden intelligens ember számára végtelenül érdekes és tanulságos, 156 oldalon, finom papíron nyomva, békebeli kiállításban, a korábbi 200 lejes ár helyett 40 lejért rendelhető meg Lepage-nál: Kolozsváron. Küldjön 40 lejt bélyegben Lepage-nak Cluj és franco megküldi a könyvet vagy utánvételt portóval.

Az aradi nyugdíjasok javaslatát fogadta el a kolozsvári kongresszus

Az aradi nyugdíjgyesület felhívása.

A legutóbb Kolozsváron megtartott országos nyugdíjas kongresszus egy szövetségbe tömörítette Erdély és Bánát nyugdíjas egyesületeit. A nyugdíjasok szövetsége máris akciót indított, hogy azt a minisztertanácsi határozatot, amellyel a nyugdíjakat nagymértékben leszállították, a törvényhozás mindkét házában támogatásával érvényteleníttesse és a mai megélhetési viszonyoknak megfelelő egységes megállapítását kiküzdje.

Az aradi nyugdíjas egyesület részéről egyébként a kolozsvári kongresszuson Roth Lajos titkár vett részt, akinek a kongresszuson felolvasott kimerítő és meggyőző számadatokkal alátámasztott emlékiratát a szövetség egyhangúlag magáévá tette. Ezt az emlékiratot, amelyet az aradi egyesület állított össze, már el is juttatták a törvényhozás mindkét házában, valamint az illetékes kormánytényezőknél. A memorandum arra kéri a kormányt, hogy amennyiben a nyugdíjaknak az áldozati adóval való megterhelése semmi körülmények között sem lehetne elkerülhető, akkor a múlt év végén érvényben volt nyugdíjak alapján ötezer lej nyugdíjösszeget állapítsanak meg létminimumként és ez az összeg mindenkinél érintetlen maradjon és csak az ezen felül megmaradt nyugdíjösszeg után vessenek ki áldozati adót. Az áldozati adókulcs minimuma tíz százalék legyen, amely hatezer lejtől kezdve ezer lefenté 2 százalékkal növekedne és legfeljebb 32 százalékot tenne ki.

Az úymódon összeállított adóelosztási kulcs alapján a Központi Nyugdíjpénztár költségvetése kiegyenlítésére szükséges 635 millió lej bőven fedezetet nyerne és a nyugdíjasok létminimumának biztosítása is lehetővé válna. A memorandumban a szövetség ugyanakkor kérte a hátralevő múlt évi nyugdíjak sürgős kifizetését, tekintettel arra, hogy ebben a hónapban már a 40-50 százalékkal redukált nyugdíjakat fizették, amiből a nyugdíjasok még legsürgősebb szükségleteiket sem tudják fedezni és hónapok óta váró hitelezőiket nem tudják kielégíteni. Kérte végül a szövetség, hogy tekintsenek el annak a bizonyítványnak a bemutatásától, amely az egykori fizetést és a többi szolgáltatási adatokat tartalmazza, mivel erre a célra a nyugdíj megállapítására vonatkozó határozat is elegendő.

A nyugdíjas egyesület egyébként a CFR központi pénztáránál fizetett nyugdíjasokkal hivatalosan közli, hogy a folyó évi január havi nyugdíjak kifizetése a következő sorrendben történik:

Január hó 29-én, pénteken és január hó 30-án, azaz szombaton a volt ACSEV-nyugdíjasok, február hó 1-én, azaz hétfőn és február 2-án, azaz kedden a CFR- és volt MÁV-nyugdíjasok. A kifizetés pénteken 9-től 12-ig és délután 5-7-ig, szombaton csak 8 órától déli 12-ig, a többi napokon pedig délelőtt 8-tól 12-ig és délután 5-7-ig fog eszközöltetni. A kifizetéshez magával kell hozni: 1. Az életbenléti bizonyítványt a rendőrségtől. 2. Özvegyeknek igazolni kell, hogy férjhez nem mentek, ha pedig kiskorú gyermekük van: annak életbenlétét és hogy náluk van. 3. Árva-gyermekek gyámjának igazolni kell az árvák életbenlétét s hogy ellátása alatt élnek. 4. Azok, akik meghatalmazás útján vétetik fel nyugdíjukat, ebből a célból két példányban kiállított közjegyzői meghatalmazást tartoznak a pénztárnál leadni. — Mindazoknak, akik a fenti módon előírt bizonyítvánnyal rendelkeznek, újabb bizonyítványt beszerezni nem kell. Aki felvilágosítást igényel, forduljon azonnal hozzánk hivatalos irodánkban. Kérjük a nyugdíj kifizetés után az arcképes igazolványokat és nyugdíjkönyvet érvényesítés végett irodánkban Piata Avram Iancu (volt Szabadságtér) 18. sz.) sürgősen leadni és a tagdíjakat is kifizetni. Elnökség.

A bucuresti-i kettős rablógyilkosság szörnyűségei

Ejszakai látogatás a gyilkosság színhelyén — A gyilkosok „eljátszák” borzalmas tettüket — „Nincs egy másik késed? Ez nem vág!” — Borzalmas színjáték, hidegvérű szereplőkkel — Aki nem vett részt a bűntényben

Bucurestiből jelentik: A bucuresti-i kettős rablógyilkosság bűntényében az elmúlt éjszaka rekonstruálta a rendőrség a bűntény lefolyását. Éjjel 11 órákor a rendőrségi rabszállító autón a helyszínre vitték a két elvetemedett rablógyilkost, **Muresan Vasile** és **Bargavan Eugéniát**. Néhány perccel a rendőrségi autó megérkezése előtt érkezett ki a nyomozó hatóság részéről **Codin Stefanescu** vezető ügyész, **Manolescu** vizsgálóbíró, **Tretinescu** ügyész, **Franculescu** rendőrkezes és **Vasilescu** komiszár. A gyilkosság rekonstruálásánál jelen volt a meggyilkolt mérnök fia, **Dumitrescu** Lucian bucuresti-i mérnök és több rokon is.

A rendőrautó megérkezésekor az ucca teljesen kihalt, mivel a hatóságok titokban tartották a rekonstruálás idejét. Muresan és a szobaleány közömbös arccal szállnak ki a rabszállító kocsiból és mintha vendégségbe menének valahova, úgy vonulnak fel a második emeletre, ahol a kettős rablógyilkosság lefolyt. Amikor belépnek az előszobába, Muresan lesüti szemét a földre, a leány azonban gondosan megvizsgál mindenkit, aki a szobában tartózkodik. Csakhamar leveszik róluk a láncokat és mindketten kényelembe helyezik magukat.

— Mondd te — fordul a vizsgálóbíró a leányhoz — mit csináltál a gyilkosság napján?

Bargavan Eugéniát elmondja, hogy délután 4 órákor Dumitrescu Lucival az orvoshoz ment, majd megvásárolták az orvosságot és körülbelül egy óra múlva hazatértek. Ekkor bement a cselédszobájába, ahol Muresan várakozott rá és itt megbeszélte, hogy a pár héttel azelőtt tervezett rablógyilkosságot éjjel végrehajtsák. Ezután a pincébe mentek fáért, majd amikor onnan feljebb indultak, Muresan rászólt a leányra:

— Vedd a fejszét!

— Én nem veszem, vedd te! — válaszolta a leány.

— Nem látod, hogy én a kosarat viszem!

Vasile végez áldozatával

Eugéniát ekkor felvette a fejszét és felmentek a konyhába. Ezután elmesélte, hogy mit csináltak a gyilkosság lefolyásáig. Erről már úgy ma, mint tegnapi számunkban részletesen beszámoltunk.

A két gyilkos most bemutatja, hogy hogyan végeztek a mérnökkel és leányával. Az áldozatokat egy közrendőr helyettesíti. Muresan pontosan, a legnagyobb hidegvérrel mutatja meg, hogyan vágta fejbe az urileányt.

— Nem három csapást mértél az áldozat fejére? — kérdezi a vizsgálóbíró.

— Nem, csak kettőt — válaszolja Muresan.

— Háromszor ütötte fejbe vizsgálóbíró ur — szólal meg a leány.

— Csak kétszer, egészen biztosan tudom — mondja Muresan mérgesen, vadházasárra pillantva.

— És te mit csináltál ezen idő alatt? — kérdezik a szobaleánytól.

— Én a fal mellett álltam és néztem, amint Vasile végez az áldozattal.

Muresan Vasile ezután megfogja a rendőrt, aki az áldozatokat helyettesíti és bemutatja, mit csinált azután Dumitrescu Lucival, miután a fejszével kétszer fejbe vágta. A rendőrt hajánál fogva az ebédlőbe huzta, épp úgy, ahogy a borzalmas éjszakán eredetileg is csinálta. Az ebédlőben közvetlenül az asztal mellé dobta a földre, arccal felfelé.

— Miért vitted a meggyilkolt leányt az ebédlőbe? — teszi fel az újabb kérdést Manolescu vizsgálóbíró.

— Félttem, hogy kiabálni fog és nem akartam, hogy kint a folyosón meghallja valaki.

— Lát te Eugéniát, nem segítette?

— Nem vizsgálóbíró ur, én nem tettem rá a kezemet!

— De igenis rátetted. Hisz te fogtad a lábat! — hazudtol rá a szobaleányra Muresan.

— Hazudik vizsgálóbíró ur! — feleli a szobaleány.

— Mutasd meg, hol álltal? — kérdi a vizsgálóbíró.

— Itt álltam a kályha mellett a falnál — válaszolja és arra ahe lyre megy, ahonnan állítólag végignézte a gyilkosságot.

Ezután a bizottsággal együtt, mindketten bemennek Dumitrescu mérnök irodájába és megmutatják, hogy nyitották fel a fiókokat, hogyan vették ki a pénzt, mindent a legnagyobb részletességgel. Eközben meghallották, hogy Dumitrescu Lucia, hörögni kezd. Most visszamegy a bizottság a gyilkosokkal az ebédlőbe és ezek eljátszák, hogy oltották ki a leányból a lelket.

A konyhakés szerepe

— Még nem halt meg — mondotta Muresan a szobaleány felé fordulva — adj egy kést ide!

Eugéniát egy kis kést hozott be — meséli Muresan — és ide adta nekem.

— Én nem adtam a kést — mentegeti magát a szobaleány.

— Ő adta kérem, a konyhából hozta be! — erősíti meg vallomását Muresan.

— Esküszöm, nem én adtam neki a kést — válaszol újra, most már sűrű hangon Bargavan Eugéniát.

Muresan Vasile azt mutatja be ezután a rendőrnél, hogyan szurkálta a késsel a leányt. A kés azonban rossz volt és ezért Muresan a következőket mondta a szobaleánynak:

— Nincs egy másik késed? mert ez nem vág!

— Nézd, ott van az ebédlőszekrényen egy nagy konyhakés — válaszolta Eugéniát.

Muresan levette az ebédlőszekrényről a konyhakést és a már ismert módon mutatta, milyen kegyetlenül vágta el áldozata nyakát. Dumitrescu Lucia borzalmas meggyilkolásának rekonstruálása után következett a mérnök megölésének bemutatása. A két gyilkos itt is részletesen megmutatta, mit csináltak, hogyan gyilkolták meg az idős embert. Miután a mérnökkel is végeztek, megmosdottak, majd pedig kifosztották a lakást és a rabolt holmikat bőröndökbe csomagolták. Ez körülbelül egy órát vett igénybe, majd a leány megírta a helyszínen talált cédulát, amelyet Muresan diktált. Reggel azután autót hoztak és elutaztak.

— Nem féltetek a cédulát megírni? — kérdezte a rendőri bizottság egyik tagja.

— Azt hittük, ha egyszer hazaérünk, senki sem fog ránk gyanakodni — válaszolja a leány.

Bilincsek a gyilkosok kezén

A rablógyilkosság rekonstruálása ezzel véget ért. A láncok újra felkerülnek az elvetemedett gonosztévők kezeire-lábaira és a menet megindul a lépcsőkön lefelé az uccán várakozó rendőrautóhoz, amelyet közben többszáz ember vett körül, akik utólag tudták meg, hogy a két rablógyilkost a rendőrség a helyszínre vitte.

A vizsgálat megállapításai szerint Ignatescu Jon nem vett részt a rablógyilkosság elkövetésében, ebben Muresan és a leánynak vallomása szerint ő az ügy értelmi szerzője. Ignatescut rövidesen átadják a csernovitzi ügyészségnek, mivel ott egy utonállás és egy gyilkosság miatt eljárás folyik ellene. Muresant és a szobaleányt ma viszik át a vacaresti-i fegyházba.

Adakozzunk

a munkanélkülieknek!

Hatvan aradi köztisztviselő megbukott

A bukottak százalékos aránya a ma befejeződött képesítési vizsgán: harmincegy. Kik vizsgáztak a legjobban? — Miss Arad „átment” a vizsgán

Az aradi köztisztviselők képesítési vizsgái a mai napon befejezést nyertek. A vizsgálóbizottságban Bejan Romulus dr. temesvári közigazgatási vezérfelügyelő elnököt, míg tagjai felváltva dr. Serbanu György megyei prefektus, dr. Radu Cornel interimár-bizottsági elnök, dr. Lazar Ágoston közigazgatási igazgató, a jegyzői tanfolyam igazgatója és Otariu István városi vezértitkár voltak.

A kétnapos vizsgálatokra összesen kétszázhárom jelölt jelentkezett, hogy a szükséges képesítési vizsga letételéről tanuskodó okiratot megszerezze. Az írásbeli vizsgálatok — mint az Aradi Közlöny legutóbbi számában hírt adtunk róla — már a keddi napon véget értek és a 203 hivatalnok közül hatvanan buktak el rajta. A szóbeli vizsgára bocsájtott hivatalnokok közül a szerdai nap folyamán csupán heten buktak el, úgy hogy végeredményben a vizsgálatok eredménye a következőképpen alakult:

Vizsgára jelentkezett 203 tisztviselő. Ezek közül vizsgára állott 202. A vizsgáról elmaradtak huszonötön. Az írásbeli vizsgálatokon elbuktak hatvanan, a szóbeli vizsgán heten. Szerencsésen letették tehát a képesítési vizsgát összesen száztizen a vizsgára jelentkezett tisztviselők közül. A bukottak százalékos arányszáma: 31%.

A vizsgálatok szerdán az esti órákban értek véget. A vizsgáztató bizottság azonnal meghozta döntéseit, amelyről jegyzőkönyvet vettek fel, amelyet Bejan Romulus dr. vizsgabiztos, közigazgatási vezérfelügyelő azonnal, még az est folyamán Bucuresztbe küldött.

Az Aradi Közlöny munkatársa megszerezte a legelső tíz sikerrel vizsgázott tisztviselő nevét, a nyert érdemjegyekkel együtt. A legjobban vizsgázott az összes jelentkezettek között Voiliceanu János polgármesteri titkár, aki mintaszerű írásbeli dolgozatával és szakszerű feleleteivel érdemelte ki a bizottság megalégedését. Érdemjegye, a legjobb: 8.50. Követlen utána sikerrel vizsgáztak: 2. Özv. Marichis Silvia (7.25), 3. Bozgan Gheorghe (7), 4. Bodea Zenovie (7), 5. Mosorca Bojidar (6.75), 6. Vea Ivantie (6.75), 7. Popa Iustin (6.75), 8. Bucalan Viora (6.50), 9. Iescosan Stefan (6.50), 10. Stoiciu Lázár (6.50). Miss Arad—Tamas-

Törölték az aradi rendőrtisztek áldozati adóját

Egységesített fizetések — Akik nyernek és akik ráfizetnek az új rendszerre

Legutóbbi számunkban megemlékeztünk arról, hogy a rendőrkveszturán a minisztérium rendelkezésére értelmében, most készítik az új fizetési listákat. A rendelet töröl — javalmazás tekintetében — minden különbséget első-, másod- és harmadfokú komiszar között. Ilyen módon a rendőrtisztek egy része jól jár, de javarésze megszenvedti a rendelet intézkedéseit. A rendelet egyetlen olyan pontja, amely megalégedést keltett az, hogy 1932-re törli az áldozati adót. Nincs azonban sok köszönet ebben a törlésben sem. A rendelet ugyanis a levonások és áldozati adó által csökkentett fizetést ismeri el törzsfizetésnek és ebből a teljesen újszerű törzsfizetésből állapítja meg a leendő fizetést. Akinek ötezer lejen feletti fizetése van, annál a redukció mintegy harminc százalékos, hétezer lejen feletti a levonás 35 százalékos, míg ötezer lejen alul tíz százalékos a levonás.

Rosszul jár a rendőrlégénység is, mivel a rendelet minden rendőrlégénységet harmadosztályú alkalmazott gyanánt kezel. Tavaly a rendőrök fizetése 2100, 2200 és 2300 lej volt. Ezeket a fizetéseket a minisztérium most — a 63 lej lakpénzzel és a 100—50 lej táppénzzel együtt — 1899 lejre szállította le. Önkéntelenül merül fel a kérdés: vajjon meglehet-e ebből élni? És: vajjon ezeket a csökkentett fizetéseket és a hátralékokat, mikor kapják meg a rendőrség alkalmazottai?

dan Octavia a 45-ik lett a sikerrel vizsgázott tisztviselők között.

A vizsgálóbizottság — amint alkalmunk volt megállapítani — megértő módon igyekezett a vizsgára állott tisztviselőknek segítségére lenni és ugyancsak jóindulatul bírálta felül az elhangzott feleleteket, amelyeknek témaköre főleg az alkotmánytan területeiről és a közigazgatás gyakorlati feladatai közül került ki. Bejan Romulus dr. vezérfelügyelő, a vizsgálóbizottság elnöke, valamint dr. Lazar Ágoston megyei igazgató az Aradi Közlöny munkatársa számára egybehangzó módon az alábbiakat mondták a vizsgálatok lefolyásáról:

— A vizsgálatok eredménye alapján véve kielégítő volt, bár megállapítható módon sokan készületlenül jöttek a vizsgára. A bukottak között főleg azok a tisztviselők szerepelnek, akik egy sort sem irtak az írásbeli vizsga feladott feladatáról. De ezek számára is meg lesz a mód arra, hogy időnként folyamán pótolhassák az elmulasztottakat.

SPORT KÖZLÖNY

A Hajós Egylet ping-pong-versenyén a női párost a Pisó Baba—Nádasi Bözsi-kettős nyerte

Véget ért a verseny. — Szép küzdelmeket hoztak a mérkőzések.

Tegnap este ért véget a Hajós Egylet rendezésében megtartott asztali teniszverseny, amelyen a rendező Hajós klubon kívül a Hellas és az AKE versenyzői vettek részt. Mai számunkban beszámoltunk már a férfi egyes I. osztályu, női egyes I. osztályu, valamint a férfi-páros mérkőzés eredményéről, míg most a verseny többi eredményéről számolunk be az alábbiakban:

Női páros: 1. Pisó Baba—Nádasi Bözsi (Hellas). 2. Dr. Salamonné—Meerné (Hajós). 3. Kele Marika—Székely Klári (AKE).

Férfi egyes II. osztály: 1. Friedmann. 2. Kormos. 3. Aszlán. Mindhárom AKE.

Női egyes II. osztály: 1. Székely Klári (AKE). 2. Rosenberger Lenke (Hellas). 3. Meerné (Hajós).

Vegyes páros: 1. Pisó Baba—Grosz (Hellas). 2. Székely Klári—dr. Weininger (AKE). 3. Dr. Salamonné—Szalay (Hajós).

A verseny igen szép küzdelmeket hozott és a játékosok nagy felkészültségéről tettek tanúságot.

Ujabb meglepetéstkeltő eredmények a ping-pong-világbajnokságon

Kelen a francia ellenfele ellen nem állt ki.

Prágából jelentik: A cseh fővárosban a ping-pong világbajnokság harmadik napján újabb meglepetéstkeltő eredmények születtek meg. A magyar csapat a franciáknak két pont előnyt nyújtott, amennyiben Kelen a francia ellenfele ellen nem állt ki, mert erejét delutánra tartogatta. A mai eredmények a következők voltak: Magyarország—Franciaország 5:2, Ausztria—Litvánia 5:0, Csehország—India 5:0, Anglia—Jugoszlávia 5:3, Lettország—Németország 5:0.

Az esti szenzációt Magyarország veresége jelentette. A csehek ugyanis óriási fölényrel győztek a magyarok felett, amennyiben 5:0 arányban valóssággal lehengerelték. Az esti eredmény a következő: Lauterbach—Szabados 17—21, 21—13 és 22—20. Malecek—Bellák 21—19, 11—21 és 21—18. Kollár—Barna 21—16, 19—21 és 22—20. Kollár—Szabados 21—14 és 21—12. Lauterbach—Bellák 14—21, 21—12 és 21—16. Magyarország, Ausztria és Csehország egy-egy vereséget szenvedtek és mindhárman döntőbe kerülnek és új körmérkőzést fognak játszani. Az utolsó ma esti eredmény, Németország—India 5:0 volt.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 28.

Bucuressti. 13.00. Gramofon. 6.00. Dinicu zenekar. Könnyű és román zene. 7.10. Dinicu-zenekar. 8.45. Gramofon. 9.00. Athanaesiu baritonénekes dalestje. 9.20. Szimfonikus hangverseny. — Budapest. 10.15. Gramofonhangverseny. 13.05. veszprémi Farkas Vince és cigányzenekarának zenéje. 5.00. A háztartásról. Vizvári Mariska előadása. 6.00. A baromiak hízalása és értékesítése. 6.30. Az Ostende szalon- és jazz zenekar hangversenye. 7.30. Angol nyelvoktatás. 8.30. Az Operaház előadásának közvetítése. Thomas: Mignon, Dalmia 3 felvonásban. Majd: Rácz Béla és cigányzenekarának zenéje. — Belgrád. 12.05. Gramofon. 13.05. Rádiózenekar. 5.00. Gramofon. 6.30. Jazz. 9.00. Vonósnégyes. 11.30. Rádiózenekar. — Bécs. 12.30. Silving zenekar. 13.40. Gramofon. 2.10. Gramofon. 4.30. Hangverseny. 6.00. Winkler térdhegedű- és Dobrantz gitárművész játéka. 9.45. A bécsi szimfonikusok jazz hangversenye. 11.15. Bambó Jenő és Béla cigányzenekara. Falvy Margit énekeivel, a Magyar borházból. — Berlin. 6.30. Kamarazene. 7.35. Könnyű zene. 8.30. Igy táncolt a régi Berlin. Majd a munkanélküli zenészek hangversenye Zilzer Ibolyka hegedűjátékával. — Hamburg. 9.00. Auber: Fra Diavolo, 3 felvonásos opera. — Kopenhága. 9.10. Nicolai: A windsori vig nök, vigopera. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Hemerka zenekar. 3.30. Gramofon. 6.00. Délutáni zene. 8.20. Rádiózenekar. 9.30. Schubert dalok. — Langenberg. 7.00. Irodalmi előadás. 7.25. Siélet az Oriás-hegységben. 9.00. Meyerbeer est. 11.05. Táncczene. — Milano. 5.50. Szórakoztató zene. 5.55. Jazz. 8.00. Gramofon. 8.20. Szórakoztató zene, 10.00. Opera bemondás szerint. — Róma. 6.30. Schubert, Mascagni, Puccini-áriák. 6.45. Szórakoztató zene. 9.00. Gramofon. 10.00. A rendőrszola zenekara. 11.55. Hangverseny. — Svájc. Aleman adó. 4.30. Rádiózenekar. 5.00. Szórakoztató zene. 7.30. Katonazene. 9.00. Rádiózenekar. 9.25. Sardou és Najac: Cyprienne, vígjáték. — Varsó. 5.40. Gramofon. 6.35. Kamarazene. 8.35. Gramofon. 9.15. Könnyű zene. 11.10. Gramofon. 11.30—13.00. Táncczene.

PÉNTEK, JANUÁR 29.

Bucuressti. 13.00. Gramofon. 6.00. Katonazene. 8.40. Gramofon. 9.00. Wagner: Trisztán és Izolda, opera. — Budapest. 10.15. Az államrendőrség zenekarának hangversenye. 13.05. Orosz balalajka zenekar hangversenye. 5.00. A fehérruhás asszony. Elbeszélés. Irta és felolvassa S. Bokor Malvin. 6.00. Hangverseny. 7.25. Petris Jenő és cigányzenekarának zenéje. 8.20. A fagyásról. Dr. Horváth Attila előadása. 8.50. Klasszikus operettrészletek. 10.00. Odry Árpád előadástje. 11.00. A zeneművészet klasszikusai. A hangverseny után: Bura Sándor és cigányzenekarának zenéje az Emke kávéházából. — Bécs. 12.30. Buchbinder négyes. 2.10. Gramofon. 4.55. Eisner Stella gyermekdalokat énekel. 6.00. Wolfsthal zenekar. 8.40. A bécsi német népdalegyesület vidám farsangi estje. 10.10. A bécsi szimfonikus zenekar. 11.25. Krall jazz, énekel: Petrov Emil. — Belgrád. 12.05. Rádiózenekar. 6.00. Rádiózenekar. 9.30. Varsó, majd hírek. — Berlin. 8.10. Uj szórakoztató zene. 9.00. Muszorgszkij: Godunov Borisz 4 felv. opera, majd kabaré. — Brünn. 5.00. Délutáni zene. 8.40. Wagner est. — Hamburg. 5.50. Operett táncok és indulók. 11.30. Strauss hangverseny egy vendégelőből, Schneider hegedűművésszel. — Heilsberg. 5.30. Szórakoztató zene. 7.55. Kabaré. 9.45. Szimfonikus hangverseny. — Kassa. 12.30. Gramofon. 13.30. Rádiózenekar. 3.30. Katonazene. 6.00. Gramofon. 7.00. Magyar előadás: A nemibetegségek új gyógymódjai. 8.20. Jazz. 9.20. Kozma A. zongoraművész. 9.40. Gramofon. — Milano. 5.50. Könnyű zene. 6.40. Beethoven szonátái. 8.20. Trieste: Szórakoztató zene. 10.00. Szimfonikus hangverseny. — Róma. 10.00. Schubert—Berthé: Három a kislány, operett. — Svájc. Aleman adó. 4.30. Schubert-dalok, gramofon. 5.00. Rádiózenekar. 7.30. Hárfahangverseny.

Bucuresztbe utazó o vasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Bucuresztben a következő újságkioszkokban kapható:

„Hotel Stanescu”-val szemben (Str. Regalan.) Calea Victoriei. Picadilly-kávéházzal szemben, Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.

„Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokbódében.

„Grand Hotel”-lel szemben, a főposta sarkán.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

„Veszteségek után adót fizetni nem lehet!”

Az aradi kereskedők megrázó memoranduma a szakminiszterhez — A memorandum pontjai — A minimális adók teljes eltörlését kéri

Az Aradi Kereskedelmi Testület helyiségében nemrégiben nagygyűlésre jöttek össze Arad kereskedői, valamint az Ipartestületek Országos Szövetségének és a Kiskereskedők Szindikátusának képviselői, hogy az új adótörvény egyes séreemes rendelkezései ellen tiltakozásukat fejezzék ki. Több felszólalás után a nagygyűlés bizottságot küldött ki azzal a megbízatással, hogy memorandumba foglalja Arad kereskedő és iparostársadalmának kívánásait. Ez a memorandum már el is készült és azt elküldötték úgy a kereskedelemügyi, mint az iparügyi miniszterekhez. A kérdés általános fontosságára való tekintettel a két szakminiszterhez intézett memorandumot alább közöljük:

— Miniszter Ur! Az új adótörvény néhány, különösen súlyos rendelkezése nem eredményezhet egyebet csak az ország egész kereskedelmének és iparának összeomlását. **Veszteségek után adókat fizetni nem lehet.** Az eddigi adókat is már tökegyonából fizette a kereskedelem és az ipar. Ez is csak az adózók fokozatos összeomlásához és az adózó rétegek megsemmisüléséhez vezetett. Igazolják ezt az ezrelve beszűntetett cégek, valamint a kényszeregyezségek és csődök ezrei. Ha az új adótörvények szerint megtörténik az adók kivétele, egy év múlva nem lesz az országban sem kereskedő, sem iparos. **Ha tehát a kincstárnak a jövőben is szüksége van adózókra, akkor Miniszter ur arra kérjük, hogy — ha lehet, rendeleti úton, ha így nem lehet, új törvényhozási úton — méltóztassék az új adótörvényen még a talyó évi adók kivétele előtt a következő könnyítéseket keresztül vinni:**

A kereskedő- és iparostársadalom kérése

1. A minimális adók teljes eltörlését. Legrosszabb esetben is kérjük annak kimondását, hogy ahol a könyvek alapján az elmúlt évinél magasabb tiszta jövedelem nem állapítható meg, minimális jövedelemnek legfeljebb az egyszeres üzletbért számitás és az adót ennek megfelelően állapítsák meg. (39. §. 8. 9. bekezdés.)

2. Félremagyarázások elkerülése végett kérjük utasításba adni a kivető hatóságoknak, hogy csak a könyv és mérleg alapján történő kivetésnél lehet helye minimális jövedelem feltételezése alapján történő adóztatásnak. (39. §. 8. 7. bekezdés). Amikor tehát becslés alapján történik a jövedelem megállapítása (39. §. 2. bekezdés) akkor az üzletbért lehet ugyan a becslés egyik eleme, de nem lehet íx kiszámítási alap és ide nem vonatkoztatható annak egyszeres, háromszoros, vagy ötszörös számítása. 3. Kérjük kimondani a 30. §. tabellájára, a patenta fixára, hogy amennyiben a három év középarányosa nagyobb volna az utolsó, 1931-es adóalapnál, ami tehát annak a

jele lenne, hogy az üzlet menetete visszacsoben van, úgy a középarányos helyett az utolsó ávi megállapítás legyen az adóalap, ha csak a 30. §. 9. bekezdésének esete, illetve a 76. §. 6. 7. bekezdésének esete nem forog fenn. 4. Kérjük utasítani az osztályozó és kivető-bizottságokat, hogy a 76. §. 6. 7. bekezdésének értelmében a tényleges helyzetnek megfelelően sorozzák akár a középarányoson felüli, akár azon aluli osztályba azokat, akiknek viszonyal a középarányostól eltulódást szenvedtek. 5. Kérjük a 95. §. kapcsán kimondani, hogy azok, akiknek viszonyai a három éves kivetés alatt osztályuk határan tulmenoleg megváltoztak, a legközelebbi kivetésnél új osztályozást kérhessenek. 6. Miután a 30. §. 7. bekezdése szerint adóztatható meg, kérjük utasításba adni, hogy ezeket a kisiparosokat feltétlenül a tabella valamelyik osztályába sorozzák és eszerint adóztassák meg. 7. Kérjük a tabella adótételeit osztályonként úgy módosítani, hogy az adó egy osztályban se legyen semmi esetben sem magasabb a kereskedők tiz, illetve az iparosok nyolc százalékos adókulcsánál.

A magunk érdekének a megmentése és az ország érdekében könyörögve kérjük, Miniszter ur, a fentieknek haladéktalan teljesítését.

Arad kereskedő- és iparos-társadalmi felfokozott érdeklődéssel várja a kormány intézkedéseit, annál is inkább, mivel valóban vltális kérdésekről van szó.

Bonyodalmak a tisztviselői fizetések körül

A minisztériumok még nem küldötték le Aradra a költségvetéseket. — Amikor van pénz, nincs utalvány — amikor az utalvány leérkezik, nem lesz pénze a pénzügyigazgatásnak

Az aradi pénzügyigazgatóság — mint ismeretes — a hét elején kezdte meg a nyugdíjasok kifizetését. Rajtuk kívül a törvényszék és a pénzügyigazgatóság tisztviselői kapták meg fizetéseiket, mert az igazságügy- és a pénzügyminisztériumok küldötték le idejekorán költségvetésüket az egyes pénzügyigazgatóságokhoz, így Aradra is, amelyeknek alapján a hivatalok a tisztviselők fizetési kimutatását el tudták készíteni. Sem a katonaság, sem a tanárok és tanítók, valamint az orvosok fizetéseire vonatkozólag nem érkezett Aradra semmiféle utasítás, sőt az illetékes minisztériumok még a költségvetést sem küldötték meg a pénzügyigazgatásnak. Ezzel kapcsolatban az a helyzet állott elő, hogy az aradi állampénztárban több mint három millió lej készpénz áll rendelkezésre, amelyet azonban nem tudnak fölhasználni az illetmények folyósításához, mivel a költségvetés hiányában a tisztviselők fizetési listáját sem tudják összeállítani.

Az érvényben lévő pénzügyminiszteri rendelet szerint a pénzügyigazgatóság főpénztára január hó végén köteles a pénztár teljes álladékat a Banca Nationala aradi fiókjába beszolgáltatni. Ennek következtében, ha a minisztérium fizetési utalványa le is érkezik Aradra, a mellyel elrendeli a katonaság, tanárok és tanítók valamint orvosok fizetésének folyósítását, a főpénztár pénz hiányában nem fog tudni eleget tenni a rendeletnek. Különben is a tényleges kifizetés, illetve a fizetési kimutatások összeállítása csak akkor történhetik meg, ha a költségvetés leérkezett és a kimutatásokat illetékes helyen is jóváhagyják. Ily módon tehát a januári illetményeket legjobb esetben is csak február végén kaphatják meg az érdekeltek.

A malmok teljes teljesítmény után

A kismalmok, melyeknek napi félvagon a kapacitásuk, pausálét fizetnek — A törvény százezer lej büntetést ír elő a kihágásokért

Az aradi pénzügyigazgatósághoz most érkezett le a malmok forgalmi adójának fizetésére vonatkozó miniszteri rendelet. Ennek értelmében mindazok a malmok, amelyeknek őrlési képessége napi félvagonnál nem több, nem tartoznak forgalmi adóregisztert vezetni, mert adójukat a pénzügyigazgatóság pausálé formájában állapítja meg január elsejétől kezdődőleg, két évi időtartamra. Mindazok a malmok, amelyeknek napi kapacitása félvagonnál több, tartoznak forgalmiadó-regisztert vezetni még pedig oly módon, hogy abban por-

tosan fel kell tüntetni az őrlésre hozott mennyiséget, a tulajdonos nevével együtt. Ezek a malmok a forgalmi adót nem a vám után fizetik ezentúl, hanem a malom teljes produkciója után. A forgalmi adót, amelynek esedékessége minden hó végén jár le, a malmoknak a következő hó tizenötödikéig kell az adóhivataloknál befizetni. A rendelet szigorú büntetéseket ír elő azokkal a malmokkal szemben, melyek a forgalmiadó-regisztereket nem vezetik valószínűleg megfelelően. Kihágás esetén a pénzügyigazgatóság 100 ezer lejig róhat ki pénzügyigazgatóság a visszaélést elkövető malmokra.

Segélykiáltás

A németországi mérnökök körlevele

Egy felhívást kapott a napokban a Romániai Mérnökök Országos Szövetsége. Berlinből érkezett a körlevél azoknak az embereknek a központi irodájába, akik körzőkkel, mértannal, rideg számokkal dolgoznak és a körlevélben a németországi testvérszövetség arra kérte a romániai kollégákat, hogy álljanak meg egy pillanatra a napi robotban, a csendes irodák és a lármás gyárhelyiségek munkájában — és gondoljanak azokra a német kollégákra, akiknek nincs alkalmuk hol dolgozni, akik már évek óta munkanélkül vannak. Ezeknek az érdekekben küldi szét a német mérnökszövetség minden évben körlevelet, amelynek egyik bekezdése a következőképpen hangzik:

— Ismételten azon meleg és állhatatos kérelmünkkel fordulunk Önökhöz (az elmúlt évben tudniillik szintén hasonló körlevelet küldtek szét), hogy segítsék, ha csak módjukban áll — pénzbeli segéllyel, vagy akár egy-egy régi ruhával, fehérneművel, vagy cipővel azon kollégáikat, akik munkanélkül vannak és akiknek ezzel is elviselhetőbbé teszik a nyomor-nak most már nemcsak napjait, de — sajnos — esztendeit.

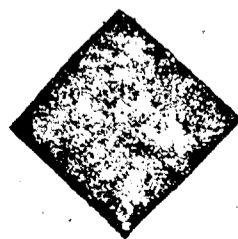
Egy körlevél. A német mérnökök, a német ipar oszlopai küldték széjjel — a német mérnökök érdekében. Egy körlevél: kordokumentumszerű segélykiáltása az irtelektuelek egy csoportjának, abból az időből, amikor megszületett ez a szó, hogy — leépítés...

— Megkezdik a prémiumok kifizetését. Bucarestből jelentik: A földművelésügyi minisztériumból nyert információk szerint néhány napon belül megkezdik a gabonaexportprémiumok kifizetését. Mint most kiderült, a kormány nem vesz fel kölcsönt a prémiumok fizetésére, hanem a szükséges összegeket a kenyérbélyegből fedezi. Mint már jelentettük, csak az 1931 december elsejéig történt szállítások után fizetik ki a prémiumokat.

Az
Aradi Közlöny

főtéri kiadóhivatala

Bul. Regina Maria 19., a Minorita-templommal szemben. Telefon 151.

Apróhirdetéseket este 9 óráig elfogadunk.

Robbanás egy pankotai malomban „VERONKA-malom“ szivógázmotorja — A község hónapokig malom nélkül marad

Pankotáról jelentik: Hatalmas robbanás zaját verte fel ma Pankota község lakosságát. A robbanás zajára összeverődött a malomkörnyéki házak népe és lázas izgalommal keresték a robbanás eredtét. Csakhamar kitűdött, hogy a „Veronka-malom“ szivógázmotorja okozta a detonációt, amely eddig ismeretlen okokból felrobbant. A robbanás következtében a gőzkazán derékba törött és a dugattyú is teljesen levált. Hamarosan megállapítást nyert, hogy a malom szerkezete teljesen használhatatlan és így természetesen azonnal beszüntették az üzemet. A kár mintegy fél millió lejt tesz ki az eddigi megállapítások szerint.

Pankota község lakosságának körében nagy izgalmat keltett a robbanás híre. Össze-

verődött csoportok tárgyalták a lehetőségeket, hogy a malom mikor állhat ismét üzembe. Az eddigi megállapítások szerint, legalább három hónapra van szükség, hogy a robbanás okozta szerkezeti hibákat kijavítsák és a gépalkatrészeket újakkal pótolják, amihez félmillió lejt töké szükséges. Pankota község lakossága tehát egyelőre hónapokig malom nélkül marad, mivel egyedül a „Veronka-malom“ állott eddig is a község szolgálatára Pankotán. Azonban nemcsak Pankota, de Világos lakossága is kénytelen lesz a malom nélküli hónapokon keresztül, mivel a világi malmok amúgy idején leégttek és azóta Világosról is a pankotai „Veronka-malomba“ hordták a gabonát őrlésre. A „Veronka-malom“ üzemszünetelésének híre hamarosan elterjedt Világoson is és a gazdálkodók között nagy konsternációt keltett.

Sorsjegyüzenetek

W. I. Str. Cantacuzino. Az 1882. évi Magyar Vöröskereszt sorsjegyek összes, még hátralévő nyereséményhuzásai megtartattak 1929 március 1-2-ig. Ez alkalommal a kérézett 1552/48 sz. jegyre 20 papírkorona nyeresémény esett. A sorsjegy teljesen értéktelen. Nyeresémény felvehető: Magyar Földhitelintézetnél, Budapesten. — Töb-
bék: A Széplaki Takarékpénztár sorsjegyvellenőrző irodája szívesen ad közvetlen megkeresésekre is felvilágosítást, kéri azonban: minden esetben válaszbélyeget mellékelni. Az összes bel- és külföldi sorsjegynyereséményjegyzékeket állandóan figyelemmel kíséri és kívánatra felvilágosítást nyújt az Aradi Közlöny olvasóinak a Széplaki Takarékpénztár Rt. Berettyószéplak. (Suplacul de Barcau, jud. Bihor.)

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó nétköznap 4 vasárnap 1 lejt vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szóba nétköznap 40, vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel ki-vánt szavak a húzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olvasó apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézőkérésre válaszolunk. Alánlatok jelzés levelek továbbítására met-telel postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.
APRÓHIRDETÉSEKET ESTE 9 ÓRAIG VESZÜNK FEL.

Mindentelre ipari munkálatok-ért és kereskedelmi cikkekért
fogakat készitünk cserébe
a legfinomabb anyagból és elsőrangú kivitelben
Frida D'Moujallet fogműterme
Arad, v. Boros Béni-tér 37.
Foguuzás (érzéstelenítéssel)... L. 40
Randólt koronák — fogak drbjai... L. 100
... ehé: fogak kaucsukra... L. 50
Arany koronák (garantált 22 karátos) L. 400
boronák — fogak — patina és lehér aranyból is készül. — Vidékieknek fog munkálatok 24 órán belül eszközöltetnek.

ALKALMAZÁS.
FÉRFIAK, NŐK, könnyű munkával szép szép jövedelmre tehetnek szert. Felvilágosítás „Agentura“ v. Petőfi-uca 2.

ÜGYES minden-eszobaleány jóbizonyítványokkal azonnalra felvételk. Jelentkezni: Krieger, v. Szabadság-tér 14. 283

LAKÁS.
KÉTSZOBÁS lakás kiadó Str. Gh. Popa volt Ferdinánd-uca 10. 279

KIADO a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókkiadó-jában, a Minorita templommal szemben 800

KÉTSZOBÁ, konyhás I-ső emeleti lakás a Szabadság-tér sarkánál kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókkiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

KERESEK KERTES MODERN MAGAN-HAZAT bérbe két egymástól független három-háromszobás lakással, fürdőszobákkal és mellékhelyiségekkel, lehetőleg a belvárosban. Cimeket „Moderna magán-ház“ jellegre az Aradi Közlöny kiadó-jába kérek.

EGY-KET és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókkiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 200

EGYSZOBÁS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cim az Aradi Közlöny fiókkiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 200

3 szoba, fürdőszobás földszintes modern lakás május 1-re kiadó.
Volt Szt. László-uca 7. 280

ÖTSZOBÁS, földszintes lakás május 1-re kiadó. Bulvár, Carol 36. 269

ERKELYES négyszobás, három-szobás, modern uccai lakás azonnalra bérbe-adók. Bul. Carol 70. 282

KIADO I-ső emeleti 3 szoba irodának, rendelőnek, műhelynek, esetleg lakásnak. Bársony, volt Szabadság tér 18. 276

VÉTELESELADAS.
TIZENKÉTSZEMÉLYES komplett ezüst evőeszköz keresek, jó állapotban levő ebédelőbutor eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 245

ZONGORAK, vitrinek, antik komódok, asztalok, szekrények, tükrök, komplett szobaberendezések, értékes festmények, villanylámpák, függönyök, storeok, gobelin képek, löszómatras, Biedermayer szalonok, könyvek, falitálcák, külön kredenc, minitükrök, Agyak, gyermekkosci, gyermekágy, jégsekrény, márványoszlop, 6-os és 12-es alpaca evőeszközök, gramofon, rádió, dísz tárgyak stb. eladók, SÁLGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia (Széchenyi-uca) 1. Neuman-palota. 1000

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19. házmeztárnél.

KERESEK megbízóim részére 12 személyes ezüst evőeszközöt és étkező servizet, ezüst kávéskanálakat, gyári és keleti szőnyegeket, szeszlonokat, ezüst tárgyakat, értékes festményeket, vitrineket, antik órákat, antik komódokat, márkás porcellánokat, régi heranghuzókat, dísz-tárgyakat, régi mutárgyakat, stb. stb. SÁLGONÉ bizományi üzlete, Str. Horia 1. (Széchenyi-uca) Neuman-palota. 1000

Ruhák, kabátok festése és vegyítisztítása a legmodernebb eljárással leggyorsabban és leggyorsabban
Hospodár-nál Arad, Str. Troleuseu (volt Teleki-uca) 13.

Legjobb TŰZIFA
Legolcsóbb
AUFRICT fetelepen
Telefon 69. Calca Victoriel 1-2

INGATLAN.
HÁROMSZOBÁS kisebb magánházat, villany, vízvezetékekkel, megvételre keresek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadó-jába kérek. 100

ÜZLETEK.
MASODOSZTALYU Italmérési engedéllyel bíró vendéglő társas. keres. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában. 273

NEM NAGY TÖRÉVEL BETARSULEHAT jövedelmező vállalkoz. kockázat nélküli biztos megvétel. — Bővebbet: AGENTURA, v. Petőfi-uca 2.

ÜZLETHELYISÉG a Szabadság-tér sarkánál azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadó-jában.

Kiadó
v. Szabadság-tér 12, v. Fischer Simon üzlethelyiség, teraknak vagy fapartelepnek is alkalmas, nagy mellékhelyiségekkel, május 1-re. — Bővebbet a pályafelügyelőnél. 237

Hirdetmény.
Salonta város tulajdonát képező 4 drb. jó kondícióban levő fiatal mustra bika f. év január 29-én, d. e. 10 órakor a salontai állatvásártéren a legtöbbet igézőnek, szabadkészből eladó.
274 Előljáráóság.

Eladó aradi házak!

Kis bérház a főtértől 2 percnnyire 1x2, 3x1 szobás lakásokkal, 240.000 lejt.
Adómentes magánház a főtértől 4 percnnyire, cserépkályhás 2 uccai, 2 udvari szoba, esslingeni redőny, vízvezetékekkel, 280.000 lejt.

Üzletes bérház a főtértől 5 percnnyire 6 lakás, üzlethelyiséggel, 300.000 lejt.
Adómentes ház a v. Kossuth-u. közelében 2 és 4 szobás, fürdőszobás lakásokkal, 360.000 lejt.

Jövedelmező üzletház a főtértől néhány lépésnyire, bérbeadott üzlethelyiség, 1 és 2 szoba, előszoba, fürdőszobás lakás, cementezett nagy pincékkel, 410 ezer lejt.

Emeletes ház a belvárosban, 2 és 3 szobás, fürdőszobás, részben parkettás lakásokkal, 475.000 lejt.

Emeletes bérház a főtértől 4 percnnyire, 3x1, 4x2, 1x4 szoba, 2 fürdőszobával, 530.000 lejt.

Magasföldszintes bérház értékes utcában, 4x1, 1x2, 1x4 szoba, fürdőszobával, 650.000 lejt.

Emeletes bérház a v. Deák F.-ucca közelében 1, 2, 3 szobás, fürdőszobás lakások, nagy pincével, 750.000 lejt.

Háromlakásos uriház a főtvonal melletti, alapincézett 1, 3 és 5 parkettás, cserépkályhás szoba, fürdő, 825.000 lejt.
Emeletes bérház a belvárosban 2x1, 3x3 szoba, fürdőszobával, alapincézve, 900.000 lejt.

Emeletes, adómentes bérház a főtvonal 1, 2 és 2x3 szoba, elő, fürdő, cseledőszoba, parkett, cserépkályha, esslingeni redőny, pincével, 1.100.000 lejt.

Emeletes üzletes bérház a belvárosban 2, 3 és 4 szobás, fürdőszobás lakások, nagy pince, garázsok, 205.000 lejt jövedelemmel, 1.350.000 lejt.

Emeletes bérház a centrumban, több 1, 2, 3 és 4 szobás, előszobás, részben parkettás, fürdőszobás lakások, 240.000 lejt jövedelemmel, 1.400.000 lejt.

Kéteemeletes üzletház a főtértől 4 üzlethelyiséggel, 2, 3, 5 szobás, részben parkettás, fürdőszobás lakások, 260.000 lejt jövedelemmel, 1.850.000 lejt.

Eladó házak 100.000 lejtől 6 millió lejtig

Pe ran-ügynyőség
ARAD. PIATA AVRAM IANCU (SZABADSÁG-TÉR) 16.

Feltűnő olcsó fehéreművarrás
legmodernebb kivitelben
v. Thököly tér 6., földsz. jobbra.

ANTIQUAR, SZÉPIRODALMI és REMEKIROK kitűnő karban olesón kaphatók. Kölcsekönnyvtáram kötetel felszerelés folytán 5—20 lejtig. 254

Krausz Paulina

BUDAPESTEN
az új „NEMZETI SZALLODA“
a Hungaria Nagyszállója vezetése alatt megnyílt
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 320—30.
Minden modern kényelemmel berendezve.
Kitűnő étterem! Polgári árai! Draher sör-sarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!